

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fő utca 3-7. Telefonszám: 139-496

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. december 6.

bb 1. tíz éves a magyar űrkutatás - az űrkutatási kormánybizottság elnökének nyilatkozata

1 kg/ny 1e 1a

1972. december 6.

a tudományos-technikai forradalom egyik élenjáró, a fejlődést diktáló tudományága az űrkutatás. hazánkban, az ország adottságainak figyelembevételével, éppen tíz évvel ezelőtt indult meg a kutatómunka, s nagyobb lendületet 1966-ban a magyar űrkutatási kormánybizottság megalakulása után kapott. a bizottság részt vesz a szovjetunióval és más szocialista országokkal együttműködésben a világűr békés célú felhasználása érdekében kifejtett tevékenységben. dr. jávor ervin, a magyar űrkutatási kormánybizottság elnöke az eddig elért eredményekről és a feladatokról nyilatkozott kruppa gézának, az mti munkatársának.

- az űrkutatásban együttműködésünk a baráti országokkal - mint ismeretes - a kozmikus fizika, a meteorológia, az orvosi biológia és a hírközlés területén bontakozott ki. e témakörökben természetesen már korábban is folytak nálunk eredményes kutatások, s a közös munkához jó alapul szolgál a világszerte elismerésnek örvendő magyar tudományos élet. a kormánybizottság feladata, hogy a sikeres nemzetközi együttműködés érdekében a kutatási munkálatokat irányítsa, koordinálja és összefogja.

/folyt köv./

-1-

16

bb 1. / tíz éves a.....1.folyt/ny

- a nemzetközi együttműködés keretében erőnkhez mértén részt veszünk többek között a tudományos célú műholdakba kerülő műszerek építésében. az ilyen műszerekkel kapcsolatos követelmények új, korszerű alkatrészek gyártására serkentik kutató és kísérleti intézeteinket, vállalatainkat. az elért eredményeket természetesen az ipar más termékeinél is hasznosítani lehet. elismerést szereztek a magyar mérnökök által kifejlesztett és elkészített mikrometeorit csapdák, amelyekkel a vertikál 1. és vertikál 2. elnevezésű mesterséges bolygókat felszerelték. ez a műszer a világűr szilárd közegeinek megállapításához és vizsgálatához gyűjt anyagot. a tudósaink iránti megbecsülést, munkájuk elismerését mutatja, hogy a luna 16 automatikus űrrakéta hozta holdközvetből a szocialista országok intézményei közül csak a központi fizikai kutató intézet kapott mintát elemzés céljaira a szovjet szervektől.

- a sugárbiológiai kutatások céljaira tudósaink „ fantom-embert „ készítettek. a gép működésével az emberi szervezet funkcióit adja vissza: „ dobog a szíve, lélegzik, „ a fantom-ember nemcsak az űrutazások alatt fellépő sugárterhelések, hanem bárhol és bármilyen, az embert érő sugárzás vizsgálatára is alkalmas. a szervezet az orvostudomány számára a sugárterápiai kutatásokhoz és ezen keresztül a rák elleni gyógykezeléshez is segítségül szolgálhat.

- az országban - a nemzetközi figyelőlánc egy-egy tagjaként, - több obszervatóriumunk képes követni és venni a műholdak jeleit, s a kapott adatokat rendszeresen kicserélik más országok obszervatóriumaival. Európában harmadikként biztosították a magyar meteorológusok, hogy a ferihegyi repülőtéren a pilóták megnézhessek a műholdak európa felhőzeti viszonyairól készített legfrissebb felhőképeit. a mesterséges égitestek földmérés és térképészeti vizsgálatok céljait is szolgálják, a vett és feldolgozott adatokat különböző tudományos intézeteink hasznosíthatják.

- készülnek már hazánkban is a földi űrtávközlési állomás tervei, amely felépülte után a szovjetunió által felbocsátott molnija hírközlő mesterséges égitest útján telefon, rádió, tv, telex, képtáviró stb. információkat kaphat a rendszerhez tartozó állomásoktól, illetve juttathat el oda. a szocialista országok nagyobb városaiban jelenleg már csaknem félszáz ilyen állomás működik és számuk gyorsan nő.

/folyt köv/

-2-

10

bb 1. / tíz éves a2.folyt/ny

az állomás és a már keringő műbolygó lehetőséget teremt majd, hogy utambator, vlagyivoszok, vagy akár havanna rádió és fekete-fehér televíziós műsorát egyenes adásban hazánkban is venni lehessen. a szocialista országok között tervbe vett műsorcsere a műbolygók közvetítésével változatosabbá teheti a televízió és a rádió programját. számítások szerint hazánkban 1976-ban épülhet fel az állomás.

- a szocialista országok együttműködésével a következő években is tervszerűen folytatódik a tudományos célú űr akadémia felbocsátása. kutatóink továbbra is közreműködnek mesterséges objektumok egyes berendezéseinek kifejlesztésében, tökéleteseztetésében, az eredmények feldolgozásában, analízálásában és azok gyakorlati alkalmazásában. részt kívánunk venni a továbbiakban is az automatikus űrállomások által a földre hozott minták ásványi és kémiai vizsgálatában, s folytatjuk egyebek között a naptevékenység jelenségeivel kapcsolatos vizsgálatokat, amelyek eredményei ezideig is sok hasznos tapasztalatot nyújtottak a meteorológia tudományos és gyakorlati munkájához.

dr. jávor ervin befejezésül elmondotta:

- a szocialista országokkal folytatott együttműködésünk a föld és környezete kutatásában már eddig is hasznosnak bizonyult, sok olyan eredménynek, felfedezésnek a birtokába jutottunk, amelyet a magunk erejéből, lehetőségeivel aligha értünk volna el. de amit erőnkhez mértén elvállaltunk, azt olyan színvonalon oldottuk meg, hogy tudományos életünk megbecsülését, elismerését öregbítettük vele./mti/

bb 2. petőfi kiállítás az irodalmi múzeumban

i zsu/pá/ny hi la

1972. december 6.

december 30-án a petőfi irodalmi múzeumban nagyszabású emlékkiállítás nyílt a költő születésének 150. évfordulója alkalmából. a kiállítás hat teremben mutatja majd be petőfi életét, s a halála után kiadott műveken szemlélteti, hogyan él még ma is a nagy költő a nép emlékezetében. helyet kapnak majd itt kéziratai, ruhái, valamint feleségének, szendrey juliának különböző használati és emléktárgyai, ruhái. láthatjuk például azt az órát, amely petőfi egyetlen „ hozománya „ volt, ezen kívül korabeli újságokat, plakátokat, csataképeket, 1848-as zászlókat, kézzel írott verseinek hatalmas fotóit.

a kiállítás egyik legérdekesebb terme lesz, ahol megpróbálják

rekonstruálni a költő pesti lakását. néhány eredeti bútordarabot is bemutatnak majd. kiállítják a landerer és neckenast nyomdát, ahol azt a sajtógépet is, amelyen 1848-ban a nemzeti dalt nyomtatták. gazdag a dokumentációs anyag a „ petőfi és a szabadságharc „ témakörökről.

-3-

/folyt köv/

műveinek első kiadásai, róla készített egykori arcképek, fennmaradt emléktárgyai.

bb 2. / petőfi kiállítás ...folyt/ny

egyik kiemelkedő része lesz a kiállításnak hincz gyula kompozíciója, amelyet a „ XIX. század költői „ című vershez hatalmas, egész falat befedő illusztrációként készített, valamint kondor béla faliképe, amelyet az „ apostol „ illusztrálására festett.

az irodalmi muzeum ezzel párhuzamosan több külföldi városban rendez még kisebb-nagyobb petőfi kiállítást a kulturális kapcsolatok intézetével együttműködve. közülük kiemelkedő lesz a tavasszal megnyitó moszkvai kiállítás az állami irodalmi muzeumban, azonkívül a bécsi petőfi-kiállítás a collegium hungaricumban. /mt/

bb 3. a télre készül a gázművek

i don/gg/ny hi la

1972. december 6.

a fővárosi gázművek a várható fogyasztói igények kiszámításánál most is figyelembe vette a téli hónapok több évi átlaghőmérsékletét, s az ennek megfelelő gázmennyiséget. külön számításokat végeztek a várható napi csúcspozitásokra is. a téli gázellátás érdekében biztosították a földgáz-szállítás kellő letemét, a városi gáz termeléséhez pedig a megfelelő szénmennyiséget.

a télre készülve elvégezték a karbantartásokat. a földgáz-bontó üzembefejtették a nagyjavítási munkát. a kőbányai gázgyárban ugyancsak rendbehozták a nyolc, ugynevezett bontóegységet. befejezéshez közeledik a gáztartó javítása, amely várhatóan december 20-ára elkészül. ennek üzembe helyezésével a vállalat a legnagyobb téli csúcspozitások igényeit is ki tudja elégíteni, azaz naponta akár 3.5 millió köbméter gázmennyiséget is tud szolgáltatni.

a vállalat szolgáltató üzemágában is megtették a szükséges intézkedéseket a télre. a szerelési kirendeltségek gázszerelői részére szakmai továbbképző oktatást tartottak. az elektromos vezérlésű gázfűtő készülékek üzemzavarainak elhárítására szakemberek tartanak készletű szolgálatot. a téli időszakban a kirendeltségek azokon a helyeken, ahol gyakoriak a hibák, nyomásméréseket végeznek. a felkészülés során karbantartják többek között a gépeket és a szerszámokat, valamint a nyomásszabályozókat is. /mt/

-4-

bb 5. kodály zoltán filmportréja - rövidfilm bemutatók

i ró/tr hi bzs la

1972. december 6.

változatos és gazdag az év utolsó hónapjának rövidfilm-programja. kodály zoltán születésének 90. évfordulójára készült kis józsef filmje, a „ kodály zoltán „ amelyben emléket állít a mesternek, aki oly sokat tett nemzeti kulturánkért, egyetemes műveltségünkért.

ugyancsak kis józsef nevéhez fűződik a „ festő „ című alkotás, amelyben kondor györgynek, a dachau koncentrációs táborban éhenhalt művészek emberi és művészi portréját rajzolja meg. a pannónia című népszerű tudományos film hazánk római kori emlékeit tárja a néző elé.

román alkotók készítették a cantata profana-t, amely szervatiusz jenő kolozsvári szobrászművész otthonát, alkotásait mutatja be. karácsonyi meglepetés a kicsinyek számára az a mesefilm-sorozat, amelyben öt kedves történettel ismerkedhetnek, s köthetnek szereplőikkel barátságot.

izgalmas és érdekes foglalkozást mutat be a krokodil-vadászat című kubai rövidfilm. vadállatokkal ismerttet meg az „ őserdő „ gyermekei a drezdai állatkertben „ című színes ndk film is. irináról, vandárról és valentyin ivanovról, játékos, kedves majmaikról szól az „ állatidomítók „ című szovjet film.

a mikrovilágba kalauzolja a nézőt takács gábor „ az élő és élettelen határán „ című népszerű tudományos filmjében. /mt/

bb 6. fenyőf vásár

i sz/gk ie bzs la

1972. december 6.

a zöldért mintegy 100 fővárosi elárusítóhelyén szerdán megkezdődött a fenyőfa-vásár. 40 ezerrel több fát hoznak forgalomba, mint az elmúlt évben. a zöldért csak lucfenyőt árúsít, valamennyi a hazai erdőkből származik. egy méter ára husz forint. /mt/

- 5 -

bb 4. balatonkenesei műanyaghajók a bódeni tavon

vid/ká bzs hgy

1972. december 6.

nszk megrendelésre sorozatban készült műanyaghajókat a balatonkenesei „sirály”, vas- és műanyagfeldolgozó szövetkezet. a 7.5 méter hosszú, 2.5 méter széles hajótestekben 4 személy részére képeznek ki kajütöt.

a vitorláshajókból az első példányok már elkészültek. egy év alatt folyamatosan 150 hajót gyárt a szövetkezet. a modern vonalú, jó stabilitású műanyaghajók a bódeni tóra kerülnek./mti/

bb 7. „madár-oázis”, kőszegen

vid/ká bzs hgy

1972. december 6.

valóságos „madár-oázis”, várja a téli zord időben a hasznos madarakat a kőszegi máv nevelőintézetben. a nagy kerttel rendelkező intézetben élő vasutasgyerekek, nevelők irányításával, madárokat, etetőket barkácsolnak, s a kihelyezett eszközöket gondosan kezelik, élelemmel töltik meg.

példás madárvédelmi tevékenységéért az intézet elnyerte a vas megyei természetvédelmi csoport oklevelét, bíró viktornak, az intézet tanárának pedig odaltették a hazafias népfront vas megyei bizottsága természetvédelmi csoportja által alapított dr. dabasy-fromm géza emlékdíjat. /mti/

bb 10. ezüstpénzek 11. Lajos korából

vid/ká bzs hgy

1972. december 6.

nyirbátorban, az árpád utca 31. sz. ház udvarán, vízvezeték földmunkái közben egy törött agyagedényben 350 darab ezüst pénzt találtak. megállapították, hogy a pénzermék 11. Lajos király korából származnak. a kincset feltehetően a török veszedelem idején rejthették el. a gyűjteményt a nyirbátori báthori István muzeumban helyezték el./mti/

- 6 -

bb 8. huszonöt éves jubileumára készül a közgazdaságtudományi egyetem - negyedszázad alatt: 20 ezer diplomás

i szö/pá ni bzs la

1972. december 6.

1948. szeptemberében született a közgazdaságtudományi egyetem. az elmúlt negyedszázad során a nappali, esti és levelező tagozaton együtt mintegy 20 ezer diplomás hagyta el a fiatal, de jövőre intő intézmény falait. az önálló egyetem létrehozásának előzményeiről, a készülő jubileumi programról tájékoztatták az egyetem vezetői az mti munkatársát.

elmondották: magyarországon a közgazdasági ismeretek oktatásának kezdete az 1700-as évekre nyúlik vissza, de egyetemi szintű képzés csak 1857-ben indult a műszaki egyetemen a közgazdaság című tárgy bevezetésével. az első, közgazdasági jellegű képzést biztosító intézmény a keleti kereskedelmi tanfolyam, 1891-ben kezdte meg működését és 1900-ban hivatalosan is főiskolai rangra emelték, keleti kereskedelmi akadémia néven. a közgazdaságtudomány jelentősége a xx. század elején felvetette egy önálló közgazdaságtudományi egyetem létrehozásának gondolatát. az első részletes alapítási terv károlyi Mihály nevéhez fűződött, aki a tervet 1911-ben az országgyűlés elé terjesztette, de javaslatát ekkor még nem fogadták el. a gondolat azonban tovább érlelődött, és 1920. október 11-én a 31. törvénycikkkel életre hívták a budapesti tudományegyetem közgazdasági karát, mint önálló intézményt, amelynek keretén belül egyetemes közgazdasági, mezőgazdasági, kereskedelmi, kereskedelmi iskolai tanári, konzuli, külképviseleti szakok működtek 1934-ig. majd a közgazdasági kar 1934-től a műszaki egyetem keretén belül létezett tovább, egészen 1948-ig.

a felszabadulás után a hazánk társadalmi és gazdasági életében bekövetkezett fejlődés tette szükségessé, hogy a megváltozott gazdasági tartalomhoz igazodó, marxista-leninista világnézetű, magas általános műveltségű és elmélyült szakképzettségű közgazdászok képzésére szolgáló közgazdaságtudományi egyetemet hozzanak létre. így született meg 1948-ban az 57. törvénnyel a közgazdaságtudományi egyetem. 1953-ban már az egyetem elnevezésében is kifejezésre jutott képzési rendszerének megváltozott iránya, célja. ekkor kapta a marxizmus alapítójának, a marxista közgazdasági elmélet megteremtőjének halála évfordulóján a marx károly közgazdaságtudományi egyetem nevet. székhelye az ybl Miklós tere alapján épített várnáz lett, és itt található ma is.

/folyt. köv./

- 7 -

bb 8. /huszonöt éves ... 1. folyt./bzs

az egyetem, amely 1952-ig egy karu intézményként működött, kizárólag budapesten, fokozatosan alakította ki mai oktatási formáját. ma három karon budapesten, egy nappali kihelyezett tagozaton pécsen és több vidéki városban esti-levelező formában történik az oktatás.

egészen az 1960-as évekig magyarországon csak a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen folyt felsőfokú közgazdasági képzés. a 60-as években szerveződött meg még három közgazdasági jellegű főiskola, mégpedig: a pénzügyi-számviteli, a külkereskedelmi és a belkereskedelmi főiskola. ezek mind budapesten működnek hároméves tantervi idővel. okleveles közgazdászt azonban most is csak a marx károly közgazdaságtudományi egyetem bocsát ki, ami azt jelenti, hogy a több tízezres közgazdász tábor nagyobb része erről az egyetemről került ki.

az új gazdaságirányítási rendszer bevezetése hatott a közgazdász-képzés rendszerére is. ennek megfelelően már 1968 őszén bevezették az oktatási reformot, amely valamennyi tagozaton, illetve szakon jelentős változást eredményezett az oktatásban. a korábbitól eltérően a szakosításra csak a második évfolyamtól került sor, majd harmadévtől szakágazati rendszerű oktatásban vesznek részt a hallgatók. a közgazdász-döntési készség fejlesztésére növekedtek az önálló megoldást kívánó feladatok, ugyanakkor csökkent a kötelező foglalkozások óraszámja. korszerűsítették a tananyagot, új tantárgyak jelentek meg. a hangsúly az előadásokról a kisebb csoportokat foglalkoztató aktív képzési formákra, speciális kollégiumokra, és szak-szemináriumokra helyeződött.

az ország egyetlen közgazdasági egyetemén csaknem 400 oktató, kutató nagy felelősségtudattal készíti fel a leendő közgazdászokat a közgazdaságtudományok művelésére, a marxizmus-leninizmus tudatos alkalmazására, a közéletben történő részvételre.

a negyedszázados jubileum kapcsán megalakult az egyetemen az a bizottság, amely előkészíti az ünnepi programot. bár a végleges tervek még csak most körvonalazódnak, néhány témában már döntöttek. a következő esztendő szeptemberében kezdődik a nagyszabású esemény-sorozat. ünnepi tudományos ülészekre külföldi szaktekintélyeket is meghívunk. tiszteletbeli doktorokat avatunk és emléktáblákat adományozunk a legérdemesebbeknek. az oktatók és a hallgatók rendkívül változatos publikációiból kiállítását szervezünk, s egyben tudományos diákköri konferenciára készülnek, amelyen az egyetem hallgatóin kívül külföldi diákok is részt vesznek.
/folyt. köv./

- 8 -

10

bb 8. /huszonöt éves ... 2. folyt./bzs

márciustól „utam az egyetemtől”, címmel több előadásból álló sorozatot indítanak, amely keretében az egyetemen elsők között végzett egykori hallgatók találkoznak jelenlegi diák-utódaikkal. a jubileumi esztendő során arra ösztönzik a tanszékeket is, hogy saját érdeklődésüknek megfelelő ülészeket, kollégiumot vagy más tudományos rendezvényt szervezzenek. a diákok között pedig a három kar nagyszabású vetélkedője teszi izgalmasabbá a programot.

a hivatalos egyetemi ünnepekkel egyidőben a jereváni állami egyetem 90 tagu énekkarának meghívását is tervezik. az ugyancsak 25 esztendő jubileumát ünneplő egyetemi népi együttes gálaesten mutatkozik be neves művészek közreműködésével. gazdag sportprogram is várható, egyebek között „jubileumi kupa”, kosárlabda-tornán mérik össze erejüket a budapesti egyetem és a pécsi kihelyezett tagozat fiataljai.

természetesen elkészítik az egyetem történetét is, emellett újszerű ötletként megtervezik az ország első közgazdász-jelvényét. úgy gondolják, hogy ennek a jelvénynek büszke viselése is szimbolizálja a közgazdász szakma egyre inkább növekvő tekintélyét. /mti/

--

bb 9. szarmata-kori női sirra bukkantak kardoskuton

vid/ká bzs hgy

1972. december 6.

a kőkorszaktól a honfoglalásig számos néptörzs élt a békés megyei kardoskuton; erről vallanak a községi művelődési házban és az orosházi szántó kovács jános muzeumban őrzött régészeti leletek. a közelmúltban a béke utcában, árok ásás közben, újabb régi sirra bukkantak. a női sirban a iii. illetve iv. században itt élt szarmaták temetkezési rítusát ismerték fel. a lovas nomád szarmaták a sirmelléklettel jelezték a halott társadalmi rangját, hovatartozását. a most megtalált sirboltban egy alsóbb néprétegből származó nő pihent, kezében orsókarikával, amely foglalkozására utal. /mti/

--

- 9 -

10

db 11. besurranó tolvaj

1 bc/fk hi bzs la

1972. december 6.

márton lászló 27 éves budapesti betanított munkás négy-szeri elítélés után ismét összeütközésbe került a törvénnyel. csepelen besurranó egy lakásba, ahol a hűtőszekrényen egy férfi és egy női karórát pillantott meg. mindkettőt elemelte, majd ész-révétlenül távozott. belopódzott egy másik lakásba is, s a kony-hában talált kézitáskából kivette a pénzt.

a fővárosi bíróság márton lászlót - jogerősen - kétévi és egyénapos szabadságvesztésre ítélte. /mti/

db 12. leütötte az eladót

1 bc/fk hi bzs la

1972. december 6.

dósa andrás 26 éves budapesti géplakatos - akit korábban lopásért és rablásért már elítéltek - a csepeli áruházban az el-adó-térről elemelt egy pulóvert, majd el akart tűnni. az egyik eladó azonban észrevette, s felszólította, hogy a pulóvert tegye vissza vagy fizesse ki az árát. a férfi erre öklével úgy halánté-kon ütötte az eladót, hogy az elesett. a tolvaj ekkor megpró-bált elmenekülni, de a járőrelők segítségével elfogták.

a fővárosi bíróság dósa andrást visszaesőként elkövetett rablás büntetéseért jogerősen - ötévi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

- 10 -

bb.13. negyedév alatt tízezer árellelőrzés - az árhatóságok ta-pasztalatai

1 sl/gk/ok la

1972. december 6.

somogyi lajos, az mti főmunkatársa írja:

az árhatóságok és a kereskedelmi felügyelőségek a harmadik né-gyedévben a szocialista szektorban csaknem 8 000, a magánkiszipar-ban és a magánkiskereskedelemben több mint 2 000 vizsgálatot tar-tottak, s tapasztalataikról a gazdasági bizottságot is tájékoz-tatták. megállapításaik szerint a vállalatok ármunkája javul, egy-re jobban igazodnak a piaci viszonyokhoz, s az áruk összetétele is sok helyen jobban megfelel az igényeknek, mint korábban. a vizs-gálatok kifogástalannak találták egész sor vállalat, köztük a pá-pai textilművek, a richards finomposztógyár, a tiszai bútorgyártó-vállalat, a fővárosi ruházati bolt árkalkulációit, árpolitikáját. e vállalatok közgazdaságilag megalapozott árstabilitásra töreked-nek, a nagyobb nyereséget termelésük, illetve forgalmuk növelésé-vel, a költségek csökkentésével igyekeznek elérni. sok azonban még a negatív vonás is, s az árhatóságok éppen ezeket vizsgálták tüze-tesebben.

a nehéziparban az országos anyag - és árhivatal négy, a minisz-terium öt vállalatnál, illetve szövetkezetnél vizsgálta az ára-kat, a helyi árhatóságok is több szövetkezetnél tartottak árel-lenőrzést. más ágazatokhoz hasonlóan számos kedvező és kedvezőtlen jelenséget tapasztaltak. az északmagyarországi vegyiművek például helyes megfontolások alapján 15-20 százalékkal leszállította egyes növényvédő szerek árát, ugyanakkor az oxigén- és dissouszgázgyár a dissouszgáz árát indokolatlanul emelte. annak ellenére, hogy a importárak a vártnál előnyösebben alakultak, az eredetileg kal-kulált magasabb árat számította fel a vállalat és így 12 millió fo-rint illetéktelen többletbevételhez jutott, ezért az árhivatal gaz-dasági bírság kiszabását kezdeményezte.

a kohó- és gépiparban a minisztérium általában figyelemmel kísé-ri az árváltozásokat, különösen azokat, amelyek a lakosságot érin-tik, s a megalapozatlan áremeléseket többnyire megakadályozza. a mi-nisztérium közbelépésére például az elzett fémlakozási művek elállt a zárok, lakatok árának tervezett emelésétől. a vasipari szövetkezetekben azonban több olyan esetet tártak fel, amikor nem ké-szítenek árvetést, csupán rutinos becsléssel szabják meg az ára-kat: ilyen esetekben a helyi árhatóságok intézkednek. a megyei ta-nács ipari osztálya például gazdasági bírság kiszabását javasol-ta a törökszentmiklósi gépgyártó és javító szövetkezet és a jászárók-szállási falpari szövetkezet ellen, amelyek nem tettek eleget az árképzési előírásoknak és így indokolatlanul többletnyereséghez jutot-tak.

/folyt.köv./

- 11 -

7.55/ok

Tó 10⁰⁵

bb.13./negyedév alatt1.folyt./ok

a könnyűiparban általában a termékek teherbíró képességének megfelelően differenciálják az árakat, a vásárlók tömegeinek szánt cikkeket gyakran átlagon aluli nyereséggel hozzák forgalomba a lenfonó- és szövőipari vállalat például 20 millió forinttal kevesebbet hárított tovább a fogyasztóra, mint amennyivel az alapanyag-árát emelték. viszonylag nagy számban akadnak azonban olyan vállalatok is, mint például a kenderfonó és szövőipari vállalat, amely az indokoltnál nagyobb áremelkedéseket hárít a fogyasztókra. az árcsökkentés meglehetősen ritka, bár ilyen is akad. a győri textilipari vállalat a nyüstös alapanyagok részarányának növelésével 9 százalékkal mérsékelte az ágynemű-alapanyagok árát, a május 1. ruhagyár egyes női kosztűjei 15.8, a fiukabátok 16,1 a leánykabátok 19.2 százalékkal lettek olcsóbbak. az ellenőrök igen jónak találták a richárd finomposztógyár és a gardénia csipkefüggönygyár árpolitikáját, viszont elmarasztalták a bonyhádi cipőgyárat, amely eredetileg bővítette a gyermekcipők, választékát, s mivel ez nem bizonyult eléggé jövedelmezőnek, legújabbán már csak a hagyományos modellekre hajlandó rendelést elfogadni.

Im

az építőiparban általában nem találták kielégítőnek a minisztérium és a helyi árhatóságok árelőirőző munkáját. a minisztérium a harmadik negyedévben mindössze két kivívtelező és egy tervező vállalat árát ellenőrizte, a tanácsok pedig több megyében egész évben nem vizsgálták az építőipari árakat. pedig sok helyütt tapasztalhatóak visszások, gyakori az árdrágítás, az ártullépés, nem tartják be a kalkulációs kötelezettségeket. előfordul, hogy új munkák esetén is a javításokra megszabott magasabb árakat számítják, s a beszerzési ártól függetlenül a maximális árakat számlázzák. a helyi árhatóságok a szabálytalanságok esetén általában túlzottan enyhe szankciókat alkalmaznak, többnyire megelégednek a jegyzőkönyvi figyelmeztetéssel. az évm is általában csupán felszólítja a vállalatot a hiba kijavítására, gyakran az árdrágítás ismétlődése esetén is. némi javulás azonban néhány helyen tapasztalható, különösen azokban a megyékben, ahol a kapacitás az igényekhez képest nagy. szabócs megyében több építővállalat engedményt ad az árakból, somogy megyében az építőipari munkák minőségében javulás tapasztalható

a belkereskedelemben mindenekelőtt a nagykereskedelmi vállalatok, meglehetősen gyakran változtatják az árakat, az esetek nagy többségében fölfelé. az árváltozások azzal is összefüggnek, hogy a negyedév folyamán a nagykereskedelemben csaknem nyolcezer új terméket hozott forgalomba. a nyugat-magyarországi röviköt vállalat például a harmadik negyedévben 857 termék árát emelte s mindössze tizenháromét csökkentette. a kiskereskedelmi vállalatok általában kisebb mértékben emelik az árakat, mint a nagykereskedelemben, de a kiskereskedelmi vállalatok ár- és kereskedelempolitikája sem kifogástalan. egyes cikkek továbbra is időszakosan vagy állandóan hiányoznak, különösen vonatkozik ez az olcsóbb húszárakra, gyermekruházati cikkekre, olcsóbb háztartási és vegyicikkekre.

8.05/ok

To'1005

- 12 -

bb.13.

negyedév alatt2.folyt./ok

a kereskedelmi minőségellenőrző intézet a minőség alakulásában jelentősebb változást nem tapasztalt. még mindig gyakori a jogos kifogás egyes husipari termékek minőségére, s átmeneti javulás után ismét emelkedett a nem kielégítő minőségű hradástechnikai cikkek részaránya.

az elmúlt negyedévben a különböző szabálytalanságok miatt a hatóságok három esetben szabtak ki gazdasági bírságot, 38 esetben indítottak árdrágítás miatt büntető eljárást s 750 esetben kezdeményeztek szabálysértési, illetve fegyelmi eljárást.

az gazdasági bizottság felhívta a figyelmet, hogy tovább kell növelni az árelőirőzések hatékonyságát. gyakrabban és alaposabban kell ellenőrizni az építőipari árakat, a kooperációs termékek árait, a lakásfenntartással kapcsolatos szolgáltatások díjait. az eddiginél szigorúbb szankciókat kell alkalmazni olyan áremelések esetén, amelyek közgazdaságilag indokolatlanok s kizárólag a nyereség növelését szolgálják: az árelőirőzésekkel is ösztönözni kell a vállalatokat arra, hogy jó minőségű, olcsóbb cikkeket teljesebben lássák el a lakosságot, vizsgálni kell azt is, hogy a választék cserélődésének gyors ütemet mennyiben indokolt, s helyesen állapítják-e meg az új cikkek árát./mti/

bb.14. a magyar transzformátorok versenytársalást nyertek

1 hz/tné/ie/ok la

1972. december 6.

több mint 600 ezer dollár értékű szerződést írt alá a transzelektro külkereskedelmi vállalat a satkab co. iráni céggel. a megállapodás értelmében jövőre 281 elosztó transzformátort szállítanak az ázsiai országba, ahol a khuzesthani terület villamosításánál használják fel a magyar berendezéseket. az iráni energiaiügyi minisztérium beszerző vállalat ez év derekán hirdetett versenytárgyalást transzformátorok szállítására. a transelektro kívül egy-egy spanyol, francia, jugoszláv és két japán cég küldte el ajánlatát, melyeknek elbírálása után a szükséges 297 transzformátorból 281-et a csepeli transzformátorgyárban készülő berendezésekből rendelt meg az iráni cég. a nagy megrendelés annak is köszönhető, hogy iránban már évek óta működik több száz csepeli és ganz gyártmányu transzformátor s ezek jó minősége és üzembiztonsága közismert.

/folyt.köv./

- 13 -

8.10/ok

To'1005

bb.14./a magyarfolyt./ok

a nagy multra visszatekintő hazai transzformátor gyártás jó híreire jellemző, hogy a magyar berendezéseket ma már negyvilágresz számos országában használják. a rádióba építhető kisteljesítményű transzformátoroktól kezdve a legnagyobb 360 megavolt-ampere teljesítményű és 400 kilovolt feszültségre tervezett óriás-aramátalakítóig terjedő magyar transzformátor-család tagjai ma már ismert és keresett cikkek ázsia, afrika, közép és dél-amerika sok országában. a kiváló minőség bizonyítéka, hogy a magyar elektromosipar termékeinek sikerült piacot találni olyan fejlett erőssáramu iparral rendelkező országok piacán is, mint olaszország és az nszk./mti/

bb.15. bessenyei és kazinczy emléktáblát avatnak bugyi községben
vid/gö/ká/ok hgy 1972. december 6.

a magyar felvilágosodás kezdetének 200. évfordulója alkalmából bugyi községben vasárnap avatják fel bessenyei györgy és kazinczy ferenc emléktábláját. a község központjában álló, egykori beleznay-kastély falán elhelyezett emléktáblával bugyi irodalomtörténeti múzeumára utalnak.

bessenyei györgyöt és kazinczy ferencet baráti szálak fűzték beleznay miklós tábornokhoz, a község akkori földesurához. a felvilágosodás korának két kiemelkedő alakja, többször vendégeskedett rövidebb- hosszabb ideig a kastélyban. erről bessenyinek a községből keltezett levelei tanuskodnak. kazinczy ferenc pedig a pályám emelkedete című művében ír ott-tartózkodásáról. a beleznay család egyike volt azoknak az arisztokrata családoknak amelyek istápolói voltak a magyar irodalmi élet ujjaszületésének.

az emléktábla avatásával egyidőben kiállítás nyílik a kastély egyik helyiségében. táblók, eredeti könyvek, köztük bessenyei györgy 1772-ben megjelent ágis tragédiája, bemutatásával emlékeznek a két irodalmár munkásságára./mti/

8.25/ok

Tó1005

- 14 -

bb.16. bucsu az öreg pécsi telefonközponttól

vid/ká/ok hgy

1972. december 6.

több mint 40 évi szolgálat után ez év augusztusában helyzeték „nyugalomba”, pécs régi telefonközpontját, amelynek feladatát a csaknem kétszeres teljesítményű 1200 állomásos crossbar-rendszerű központ vette át. az új berendezés jól működik, nincs többé szükség a régi központra, amely - különösen az utóbbi időkben - természetek bosszuságot, kellemetlenséget okozott. a posta dolgozói most darabokra szedték a berendezést. a még használható alkatrészeket kisebb, vidéki postahivatalokba, az elavult elemeket pedig a méhhez szállítják./mti/

bb.17. kitűnőre vizsgáltak az új szarvasi hibridkukoricák

vid/ká/ok hgy

1972. december 6.

a szarvasi öntözési kutató intézetben nemesített új hibridkukorica fajták az esős őszön is kitűnőre vizsgáltak. száruk szilárdabb, mint az eddig ismert fajtáké, ellenálltak az esőnek, szélnek. a dr. kovács gaborné nemesítette sc-363 hibridkukorica - amely ez év tavaszán részesült előzetes fajtaelismerésben - végig „talpon”, maradt és hektáronként 60-65 mázsa szemestermést adott. további előnye, hogy korán érik az ország minden táján biztonságosan termesztendő, s az öntözést különösen meghálálja. a kiváló kukoricából az intézet annyi vetőmagot termeltetett, amivel 1973 tavaszán ötvenötezer hold vethető be.

a későbbi érésű sc-648-as hibrid ugyancsak szilárd száru. nagyüzemi termesztésben 70-74 mázsa is adott hektáronként. az intézet ebből a kukoricából is jelentős mennyiségű vetőmaggal rendelkezik. termesztését elsősorban az ország déli részein javasolja./mti/

8.30/ok

Tó1005

- 15 -

bb.18. kétszer siklott ki egy 4/a jelzésű villamos - kétórás forgalom szünet a fehérvári uton

i kf/tm/ok hgy

1972. december 6.

szerdán 4 óra 20 perckor a fehérvári uton, a beloiannisz híradás-technikai gyár előtti pályaszakaszon kisiklott egy 4/a jelzésű villamos. a bkv műszaki szakszolgálat a vágányról kiugrott szerelvény első kocsját daruval rövid idő alatt helyreállította - mégis két órán át szünetelt a villamosforgalom a fehérvári uton. az történt ugyanis, hogy a szerelvény indulása után a második kocsi első kerekei is kisiklottak, személyi sérülés nem történt.

a két órás üzemszünet alatt a budafok felől érkező 4-es, 9-es 41-es 43-as és 47-es villamosok a bhg összekötő váltójánál visszafordultak a másik irányban pedig a mórincz zsigmond körtér és a gyár között a másik vágányon ingajáratban közlekedtek a szerelvények. ezen kívül 12 autóbusz is segített a reggeli csúcsgorgalom lebonyolításában. a fehérvári uton 6 óra 20 perckor indult meg ismét a villamosforgalom.

a bkv ügyeletének tájékoztatása szerint a műszaki balesetet vágányhiba okozta. a fehérvári uton, a dombóvári ut és a lecke utca közötti szakaszon vágányt építenek. az új és a régi sínek összekötésének idejére vágányzárt rendeltek, s a munkát az előírt időre be is fejezték. a 4-es villamos motorkocsija valószínűleg a sín hegesztési hibája miatt ugrott le a vágányról, s később a pótkocsi is ugyanott siklott ki./mti/

bb.19. ittasan hajtott , meghalt

i kf/mm/ok hgy

1972. . december 6.

nyiregyháza határában dankó józsef 36 éves helyi gazdálkodó ittasan hajtotta lovaskocsiját, amellyel féktávolságon belül szabálytalanul egy tehergépkocsi elé kanyarodott. az összeütközés következtében a lovakocsi hajója a helyszínen meghalt./mti/

9.25/ok

- 16 -

bb. 20. javult a tsz-ek munkavédelmi helyzete- ülést tartott a vas megyei tanács vb

vid/ká/rj hgy

1972. december 6.

a termelőségvetkezetek munkavédelmi helyzetét vitatta meg szerdai ülésén szombathelyen a vasi megyei tanács vb. az ülésen többek között megállapították, hogy a szövetkezetekben az elmúlt időszakban javultak a vezetés személyi feltételei, nőtt a szakképzett szakemberek száma, s ez kedvezően befolyásolta a munkavédelem helyzetét is. ezt tükrözi, hogy míg az elmúlt év első tíz hónapjában a tsz-ekben 941 baleset fordult elő, az idén ugyanebben az időszakban 733 baleset történt. a balesetből származó kiesett munkanapok száma a tavalyi 19 644-ről, 17 963-ra csökkent.

nyolc tsz-ben függetlenített, a többiben pedig önálló intézkedési jogkörrel felruházott biztonsági megbízott dolgozik. huszonkét százalékuk egyetemi, főiskolai, 58 százalékuk pedig szaktechnikus, technikus végzettséggel rendelkezik. a szövetkezetek többségében kialakult a munkavédelmi szervezet társadalmi bázisa, a munkavédelmi őrnélvezet. a munkavédelmi oktatás és vizsgáztatás folyamatos.

gondoskodnak a biztonságos munka feltételeiről is. az elmúlt időszakban az előírások megszegése miatt hat tsz bányájában állították le a kő- és kavicstermelést. elrendelték, hogy a hegyvidéki és dombos területeken a 30 lóerőnél nagyobb teljesítményű erőgépeket 1973. január 1-ig védőkerettel kell ellátni.

megállapította a vb, hogy a legtöbb baleset az alkohol-fogyasztás és az óvórendszabályok elhanyagolása miatt történik. javasolta a tsz-eknek, hogy fordítsanak nagyobb figyelmet a felvilágosító munkára, s ennek hatékonyságát segítő propaganda eszközök alkalmazására. /mti/

10.45 rj

Tóth

- 17 -

bb.21. automatizált sertéstelepet avattak gyöngyösön

vid/ká/ok hgy

1972. december 6.

gyöngyösön szerdán üzembehelyezték az új, az 5 400 férőhelye sertés-telepet, amelyet a gyöngyösi mátrakincse és a markazi mátravölgye termelőszövetkezet közös vállalkozásban építetett. az új „sertésgyár”, épületeit a mezőgazdasági nyelvi köznevelési gyára olasz licenc alapján, hőszigetelt vasbetonelemek felhasználásával készítette, a technológiai berendezések holland, dán és spanyol importból származnak.

a zártrendszerű hizláló termekben a takarmányozás - nyerstakarmány berakásától a feldolgozáson át az etetésig - automatizált. korszerű szellőzőberendezés biztosítja az üzemi épületek folyamatos levegőcseréjét. a modern sertéstelepen mindössze 25 dolgozót foglalkoztatnak. a gyöngyösi üzem az ugynevezett rotációs rendszerrel évente mintegy 11 ezer hizót ad vágásra.

heves megyében a huszprogram megvalósítása során husznál több termelőszövetkezet közös erőforrásaiból eddig hat helyen építettek nagykapacitású sertéstelepet. /mti/

bb.22. ifjúsági hangverseny sorozat indult békés megyében

vid/ká/ok hgy

1972. december 6.

az ifju zenebarát hangverseny keretében „ismerkedés a vonós hangszerekkel”, címmel új sorozat indult békés megyében. 8 városban, illetve nagyközségben ezernél több zenekedvelő fiatalt várnak a műsorra. amelyen közreműködik a kodály vonós-négyes, gabos gábor zongoraművész és több más előadóművész. az új sorozat szerdán délelőtt kezdődött békéscsabán a kulich gyula ifjúsági és uttörőház koncertjében. /mti/

11.10/ok

- 18 -

bb.23. befejeződött a dunántúli kisz aktivisták politikai szeminárium

vid/ká/ok hgy

1972. december 6.

a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulója alkalmából a kisz központi bizottsága és a somogy megyei kisz-bizottság két napos politikai szemináriumot rendezett a dunántúli kisz aktivisták részére, a résztvevők az első napon síófokon előadásokat hallgattak a szovjetunió külpolitikájáról és szovjet fegyveres erők szerepéről a béke és a szocializmus védelmében, majd megtekintették a felszabadítás című filmet. szerdán a szeminárium második napján kapcsolódott tájékoztatást kaptak somogy megye politikai, társadalmi, gazdasági és kulturális életéről, majd a város öt üzemébe látogat- tak el a fiatalok. /mti/

bb.24. hétszáz ezer hold „légi művelés”, a déli-alföldön - megnyuj- tották az idényt a mezőgazdasági repülő

vid/ká/ok -cz

1972. december 6.

husz mezőgazdasági repülőbrigád tartozik a hódmezővásárhe- lyi területi bázishoz, amelynek körzete csongrád megyén ki- vül bács és békés egy részére is kiterjed. az idény végéhez érve a repülő-flotta néhány gépe már visszaindult a budaörsi központ- ba, a többi azonban az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek kérsére megnyujtotta az idényt. amíg az időjárás megengedi, na- ponta felszállnak, s műtrágyát szórnak az őszi vetésekre. rendki- vül előnyös most a „légi művelés”, mert a szántóföldi gépek a vizes talajon nehezen járnának és letaposnák, károsítanák a fris- sen kelt, zsenge vetést. az éves tervet teljesítették a repü- lős brigádok és a dél-alföldön mintegy 700 000 holdra jutat- ták el a műtrágyát, a növényvédő szereket. /mti/

bb.25. adatfeldolgozó központ építését kezdték meg szombathelyen

vid/ká/ok -cz

1972. december 6.

adatfeldolgozó központ építését kezdték meg szerdán szombat- helyen. a dunántul harmadik ilyen intézményét a központi sta- tiszti hivatal, a számítástechnikai és ügyvitelszervező válla- lat, valamint a vas megyei tanács kooperációjával hozzák létre, az országos számítástechnikai program keretében. 15 00 négyzet- méter alapterületű, 7000 léghöbméteres, gépi berendezéseire 60 millió forintot fordítanak, az évente 12-18 millió forint értékű adatfeldolgozó munkára képes központ próbaüzemelésére 1973 októberében kerül sor.

Épületbe

/folyt.köv./
11.30/ok

- 19 -

bb.25./adatfeldolgozó ...folyt./ok

a számítőközpont elősegíti a vas megyei vállalatok szervezettebb gazdaságosabb munkáját, a magasabb üzemszervezési szint elérését. különösen a megye nagyobb vállalatai - a savaria cipőgyár, a lakástextil vállalat, a nyugat-magyarországi fűrészek stb.- igénylik az adatfeldolgozási és tárolási szolgáltatást.

az intézet leendő dolgozóinak képzését szombathelyen és győrött megkezdték./mti/

...

bb.26. nemcsak a szakszervezet feladata a munkaverseny szervezése - a szocialista brigádmozgalom tapasztalatai komárom megyében

vid/ká/ok -cz

1972. december 6.

hogyan fejlődött az év második felében a szocialista brigádmozgalom? - erről készített felmérést a szakszervezetek komárom megyei tanácsának közgazdasági bizottsága. a tapasztalatok azt mutatják, hogy a párt- és kormányhatározatok, valamint a szocialista brigádvezetők országos tanácskozásának hatására szemléletváltás történt a megye üzemeiben. minden jelentősebb vállalatnál szabályzatban rögzítették a versenyformákat, az értékelések új módját és az erkölcsi, anyagi elismerések formáját is. versenyfelelősöket jelöltek ki, versenybizottságot alakítottak. növelte a mozgalom színvonalát, vonzóerejét az is, hogy rendszeresen és tartalmasabban tájékoztatják az aktuális feladatokról a munkaversenyben részt vevő brigádokat. több vállalatnál megkezdték a „dolgozz hibátlanul„ munkarendszer bevezetését és a feltételeket megvitatták a munkásokkal.

a vizsgálat felhívta a figyelmet azokra a problémákra - amelyek gátolják a szocialista munkaverseny fejlődését. előfordul, hogy a termelésben elért eredményeket elegendőnek tartják a szocialista cím odaítéléséhez. gyakori, hogy a gazdasági vezetők csak akkor vesznek tudomást a szocialista brigádokról, amikor váratlan probléma megoldásához várnak tőlük sürgős segítséget. ez pedig kampányjellegű ad a munkaversenynek. sok esetben az üzemszervezés közötti rossz kooperáció, az elégtelen anyagellátás és az állítási nehézségek akadályozzák a brigádok vállalásainak teljesítését.

/folyt.köv./

- 20 -

11.40/ok

10/200

db.26./nemcsak a szakszervezetfolyt./ok

a vizsgálat tapasztalatai szerint számos üzemben változtatni kell a munka anyagi elismerésén, mert nem elsősorban a teljesítmények, hanem a vállalatnál töltött évek alapján honorálják a munkásokat. változtatni kell azon a szemléleten is, hogy a munkaverseny szervezése és irányítása kizárólag a szakszervezet feladata, s abból a gazdasági vezetőknek nem kell részt vállalniuk./mti/

...

bb.27. közlekedési balesetek

pá/ok -cz

1972. december 6.

szabó zoltán 22 éves gépkocsiveető, budapesti lakos motorkerékpárjával nem adta meg az elsőbbséget a kijelölt gyalogátkelőhelyen haladó asztalos juliannak 55 éves budapesti lakosnak és elütötte. asztalos juliannát a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították.

a xx. kerület dózsa györgy ut és csepeli átjáró kereszteződésében szabálytalanul haladt át az uttesten móczár róbert károly 14 éves iskolai tanuló, s egy személygépkocsi elütötte. a fiút a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba./mti/

...

bb. 28. átadta megbízólevelét a török köztársaság új magyarországi nagykövete

t/bc/tm/rj zs -cz

1972. december 6.

losonczi pál a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke szerdán fogadta fuat kepenek rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a török köztársaság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevelét átadásánál jelen volt cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, nagy jános külügyminiszterhelyettes kepes imréné, a külügyminisztérium protokoll osztályának megbízott vezetője, és bérczes emil vezérőrnagy.

fuat kepenek nagykövet megbízólevelének átadásakor többi között hangsúlyozta- örömmel tölti el, hogy a török köztársaságot képviselheti hazánkban, azzal a feladattal hogy ápolja és még szorosabbra fűzze azokat a jó kapcsolatokat, amelyek a két kormány és a két nép között fennállnak.

/folyt.köv./

11.55 rj

10/200

- 21 -

bb. 28. / átadta megbízólevelét... 1. folyt./rj

- a hosszú multra visszatekintő hagyományos és történelmi kapcsolatok lehetőséget adnak arra, hogy ezeket minden területen fejlesszük, a két nép kölcsönös érdekeinek és egymás iránt érzett tiszteletének megfelelően - mondotta. - a török kormány gondosan és nagy megelégedéssel figyeli kapcsolataink szélesedését politikai, gazdasági, kereskedelmi és kulturális téren egyaránt a magyar népköztársaság kormányával.

Losonczi pál a nagykövet beszédére válaszolva a többi között hangsúlyozta:

- úgy gondolom, hogy a kétoldalú kapcsolatok a legértékesebb elemei a nemzetközi béke és biztonság megszilárdítását célzó erőfeszítéseknek, s egyben kölcsönös érdekeinket is szolgálják. napjainkban a nemzetközi légkör javulása a korábbinál jobb lehetőséget nyújt korunk problémáinak megoldására, s a magyar népköztársaság mindent megtesz, hogy ezekhez az erőfeszítésekhez hozzájáruljon.

v - az országaink kapcsolatában eddig elért eredményeknek örülünk. meggyőződésünk azonban, hogy tovább lehet szélesíteni azokat a területeket, ahol kölcsönösen előnyös együttműködés jöhet létre a magyar népköztársaság és a török köztársaság, a magyar és a török nép között.

iii a megbízólevelét átadása után a nagykövet bemutatatta Losonczi pálnak a kíséretében megjelent Ibrahim dicleli nagykövetségi tanácsost és daver darende nagykövetségi első titkárt.

az elnöki tanács elnöke szívélyesen elbeszélgetett a nagykövettel, aki ezután a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét. /mti/

--

12.00 rj

10/12/20

- 22 -

bb. 29. „bucsuzó”, gyártmányok - befejezték az Ikarus 55 típusu autóbuszok gyártását székesfehérváron

vid/ká/rj -cz

1972. december 6.

kigördült az utolsó Ikarus 55 típusu autóbusz az Ikarus karosszéria és járműgyár szerelőcsarnokából: a gyár befejezte ennek a népszerű, farmotoros távolsági autóbustípusnak a gyártását. az Ikarus 55 típusu autóbust 1970-ben kezdte gyártani a székesfehérvári járműipari nagyüzem és két év alatt 2697 darab került ki a szerelőcsarnokból. a kocsik népszerűségére jellemző, hogy 2183 Ikarus 55-öt küldtek exportra.

az Ikarus székesfehérvári gyára különben a gyártmánykorszerűsítés érdekében több régebbi autóbustípus gyártását megszünteti. még ebben az évben befejezik az Ikarus 311-es távolsági autóbuszok gyártását. jövőre, az év első felében, befejezik az Ikarus 66 buszok gyártását is. a szerelőcsarnokban, a korszerű gépekkel, berendezésekkel felszerelt modern üzemben, 1973 második felétől már csak a panoráma-ablakos, rába man motoros, dobozalaku Ikarus 255 típusu autóbuszok készülnek. /mti/

--

bb. 30. audio-vizió,72 - szimpózium a magyar tudományos akadémián

t/kg/tr/rj je -cz

1972. december 6.

a korszerű oktatási berendezésekről és módszerekről háromnapos tanácskozás kezdődött szerdán a magyar tudományos akadémia dísztermében. a kohó- és gépipari minisztérium műszaki tudományos tájékoztató intézete szervezte tanácskozáson háromszáznál több szakember vesz részt. az audiovizuális szimpóziumot dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes nyitotta meg.

a miniszterhelyettes utalt rá, hogy - jelenlegi ismereteink szerint - az emberiség tudáshalmaza időszámításunk kezdetétől 1750-ig kétszereződött meg, s az információk özöne következtében ma már alig öt év szükséges, hogy a tudás-készlet megduplázódjék. ezért ma, az ismeretek hatványozottan növekvő világában elengedhetetlen a tanulás és a tanítás hatékonyságának fokozása. ehhez a korszerű segédeszközök jelentős segítséget nyújtanak. oktatási rendszerünk magasabb színvonalra emelését kormányhatározat is előírja. a fejlesztés egyik fontos eszköze az oktatástechnikai, audiovizuális berendezések alkalmazása, - hangsúlyozta dr. polinszky károly.
/folyt.köv./

12.40 rj

10/12/20

- 23 -

bb. 30. / audio-vizió...1. folyt./rj

a negyedik ötéves tervidőszakban már 57 iskolában, a középiskolák tíz százalékában alkalmaznak korszerű nyelvi laboratóriumokat a közoktatás ezen belül a felsőoktatás színvonalának emelésére a művelődésügyi minisztérium hamarosan országos oktatástechnikai központot hoz létre. a központ feladata lesz koordinációs tevékenységgel gondoskodnia arról, hogy az oktatási szemléltető eszközök minden iskolába eljussanak, a modern tanítási metodikák elterjedjenek. ehhez tanfolyamok szervezésével is felkészítik majd a pedagógusokat. felmerült a lehetőség, hogy az oktatási központ létrehozásához az ensz fejlesztési alapjából nyújt anyagi támogatást. a központ az audiovizuális oktatástechnikai eszközök tipizálását is meg kívánja majd oldani.

a miniszterhelyettes beszéde után a témához kapcsolódó előadások hangzottak el, egyebek között a szocialista nemzetközi együttműködésről az oktatástechnikai fejlesztésében, és a modern eszközök szerepéről a mezőgazdasági szakemberképzésben. /mti/

--

bb. 31. a jövő évi költségvetésről tárgyalt a pest megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/gö/ká/ rj -cz

1972. december 6.

a pest megyei tanács végrehajtó bizottsága szerdai ülésén jóváhagyta a megye jövő évi költségvetési és fejlesztési tervét. a program, amelyet a hamarosan sorra kerülő tanácsülés elé terjesztenek jóváhagyásra, rekordösszegekről ad számot: a jövő évben a megye fejlesztésére 1.6 milliárd forintot fordítanak, ez az összeg csaknem 1.6 százalékkal magasabb a tavalyi költségvetésnél. az ágazatok közül a legnagyobb összeget, 622 millió forintot, kulturális célokra fordítják. a szociális és egészségügyi ágazat 426 milliót, a gazdasági pedig 225 millió forintot kap. a jövő évben többek között 31 általános iskolai tanterem épül, cegléden és vácotton folytatják a kollégium építését, aszódon pedig megkezdik nyolc szakközépiskolai politechnikai műhelyterem kivitelezését. szentendrén folytatják a megyei művelődési központ építését. a ceglédi és a váci kórházak egyenként 174 ágyas elmeorvosi osztályt kapnak, szentendrén, gyálon szakorvosi rendelőintézet épül. az állami lakások száma a jövő évben 1.300-al gyarapodik, a megye ivóvízhálózatára 200, csatornavezetéke pedig 13 kilométerrel bővül./mti/

- 24 -

10.13.20

bb. 32. időjárásjelentés

-rj -cz

1972. december 6.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán déli 13 órakor

enyhe, párás, ködös idő.

a változékony időjárást okozó különböző hőmérsékletű és nedvességű légtömegek elsősorban a brit-szigeteket, franciaország északi részét és észak-európát érintik. hatásukra kontinensünk nagy részén az évszakhoz képest enyhe az idő. a hajnali órákban az alpok és kárpátok felett néhány fokkal hűvösebb, és szárazabb levegő haladt át, vonulása során a sűrű köd többfelé feloszlott, viszont a hajnali lehülés erősödött. a kárpát-medencében a következő 24 órában változékony enyhe, idő lesz az éjszakai lehülés elsősorban a keleti megyékben erősödik.

hazánkban kedden általában erősen felhős, párás többfelé ködös idő volt, csak a déli megyékből jelentettek egy-két órás napsütést. az elmúlt 24 órában az északi megyékben szórványosan kisebb esők fordultak elő, a tartósan ködös helyeken pedig ködszítalást észleltek. a mért csapadék mennyisége a 2 mm-t seholsem haladta meg. a hőmérséklet napközben az ország északi megyéiben 5-10, délen 10-14 fokig emelkedett. szerda hajnalra a duna vonaláig plusz 2- minusz 3 máshol 3-6 fokig hűlt le a levegő, délelőtt egy-két helyen ködös, de az ország nagy részén derült idő volt. a hőmérséklet 11 órakor a tartósan ködös helyeken 0- plusz 3, máshol 6-9 fok között váltakozott.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 7.6 fok volt 5.4 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 9 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 771 mm, gyengén süllyedő irányzatú.

várható időjárás csütörtök estig:

időnként megnövekvő felhőzet, eső nélkül. mérsékelt változó irányú szél.

enyhe, párás, főként a reggeli órákban ködös idő. az éjszakai lehülés keleten erősödik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 3- plusz 2 fok, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 10 fok körül, a tartósan ködös helyeken 5 fok alatt.

a duna vizállása budapesten: 232 cm. /mti/

- 25 -

13.00 rj 10.13.20

bb. 33. a belföldi hírek jegyzéke december 6-án, 13.00 óráig

rj -cz

1972. december 6.

1. 10 éves a magyar űrkutatás
2. petőfi kiállítás
3. télre készül a gázművek
4. műanyaghajók a bodeni tóra
4. rövidfilmek
6. fenyőfavásár
7. madár-oázis
8. 25 éves a közgazdaságtudományi egyetem
9. szarmatakori sir
10. ezüstpénzek
11. besurranó tolvaj
12. leütötte az eladót
13. az árhatóságok tapasztalatai
14. transzformátorok
15. bessenyei emléktábla
16. bucsu a pécsi telefonközponttól
17. szarvasi hibridkukoricák
18. forgalomszünet a fehérvári uton
19. ittasan hajtott
20. vas megyei tanács vb
21. automatizált sertéstelep
22. ifjúsági hangversenysorozat
23. dunántúli kisz aktivisták szemináriuma
24. mezőgazdasági repülő
25. adatfeldolgozó központ
26. szocialista brigádmozgalom komárom megyében
27. balesetek
28. török megbízólevél átadás
29. ikarus 55
30. mta szimposium
31. pest megyei vb
32. időjárás
33. hírjegyzék

/mti/

--

13.05 rj

T¹³²⁰

- 26 -

bb. 34. megyei tanácsi vezetők tanácskozása a mezőgazdasági termelés ez évi eredményeiről és jövő évi terveiről

t/bé/rj ie -c z

1972. december 6.

Szerdán a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztériumban a megyei tanácsok elnökhelyettesei és a mezőgazdasági és élelmezésügyi osztályok vezetői tanácskoztak az idei eredményekről és a jövő évi tervekről. dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter megnyitó szavaiban leszögezte, hogy a mezőgazdaság összességében sikeres esztendőt zárt, eleget tett a párt és a kormány által megszabott feladatoknak és megteremtette az 1973-as esztendő termelésének és fejlesztésének alapjait.

V ezután kazareczki kálmán miniszterhelyettes vázolta az 1972-es esztendő eredményeit, és részletesen ismertette a jövő évi terveket. a mezőgazdasági termelés idén 4-5 százalékkal emelkedett, az élelmiszeripar termelése pedig 8 százalékkal több, mint az elmúlt évben. vfigyelemre méltó, hogy ezt a többletet az élelmiszeripar változatlan, a mezőgazdaság pedig csökkenő létszámmal állította elő, így teljes egészében a termelés növekedéséből származik. javult a külkereskedelmi egyensúly is, a szocialista országokban 19, a tőkés országokba pedig 29 százalékkal többet szállítottak, mint egy évvel ezelőtt, ugyanakkor az import nem növekedett.

1973-ban a tervek a mezőgazdasági termelésben 2, az élelmiszeriparban pedig 8 százalékos növekedést irnak elő. ez a tervszám összhangban van a fogyasztás várható növekedésével, amelyet 5 százalékra becsülnek, s elegendő ahhoz is, hogy a mezőgazdaság exportját 4-5 százalékkal növelje. a tavábbiakban a miniszterhelyettes részletesen elemezte az egy-egy főbb termékcsoport termesztésénél a legfőbb feladatokat. 1973-ban a gabonatermelésben legfőbb feladat a tízmillió tonnát meghaladó termés biztosítása, ezzel teljes egészében gondoskodik a mezőgazdaság a kenyérgabona-szükségletéről, ugyanakkor a növekvő állatállomány takarmányszükségletének megteremtéséről is. a keveréktakarmány-gyártással a mezőgazdasági üzemeknek 34 százaléka foglalkozik, ezt a miniszterhelyettes kevésnek tartotta, javasolta, hogy 1973-ban újabb termelőszövetkezetek kezdjék meg a keveréktakarmány-gyártást. az 1972-es esztendőben már emelkedett az ipari növények és zöldségfélék termelésének technológiai színvonala, s a jövőben ezt a fejlődést fokozni kell.

/folyt.köv./

13.15 rj

T¹⁴¹⁰

- 27 -

bb. 34. / megyei... 1. folyt./rj

ennek megfelelően jobb technológiákkal nagyobb termés hozam elérésére kell törekedni, egyes helyeken azonban a vetésterületet is növelni kell. Így cukorrépából 12.000 hektárral, dohányból 700 hektárral, többet terveznek az ideinél. tovább szélesítik a zöldségtermelő bázisgazdaságok körét, a termesztési területet pedig 10.000 hektárral növelik.

a szőlő- és gyümölcsstermelésben fokozott gondot kell fordítani az ültetvények rekonstrukciójára, a termelési biztonság fokozására. biztosítani kell a kívánatos fajtaösszetételnek megfelelő szaporítóanyagot is.

az állattenyésztés tervével kapcsolatosan elmondotta kazareczki kálmán, hogy igen pozitív eredményről számolhatunk be most is, és ennek a tendenciának kell érvényesülnie a jövőben is. a tenénállomány csökkenése már megállt, és a tejhozam is 75 literrel nőtt állatonként. a továbbiakban a szakosított gazdaságok kialakítását kell szorgalmazni, és biztosítani kell a tejzavartalan átvételét is. a sertés tenyésztés 1972-ben a tervezettnél több húst adott és 1973-ban már előreláthatólag 100 000 tonnával meghaladja negyedik ötéves terv végére előírt mennyiséget. ugyanakkor azonban még szűk a vágóhídi kapacitás, ezért 1973-ban újabb feldolgozó üzemek létesítésére van szükség.

a többtermelés egyik biztosítékaként tovább nő a műtrágya-felhasználás - várhatóan 10 százalékkal - és 30 százalékkal emelkedik a növényvédőszer-felhasználás.

a termelőszövetkezeti tagok jövedelme 1972-ben 7 százalékkal emelkedett, és a 73-as esztendőben is hasonló mértékű növekedésre számíthatnak.

kazareczki kálmán részletesen elemezte azokat a tényezőket, amelyekkel a termelés növekedését segíthetik elő. beszélt a szakosítás fontosságáról is, s ezzel kapcsolatosan megjegyezte, hogy a szakosodást nem a mezőgazdasági üzem nagysága, hanem termelőeszközeinek, technológiáinak színvonala határozza meg.

/folyt.köv./

13.23 rj

Tótk

- 28 -

bb. 34. / megyei... 2. folyt./rj

a korszerű üzemszervezés és vezetés a mezőgazdaságban is nagy lehetőséget rejteget. ennek előnyeit azonban az elmúlt évben nem használták ki megfelelően sem a mezőgazdasági termelésben, sem a kutatásban, sem pedig az oktatásban.

a tárolás nehézségeiről szólva megállapította: a gazdaságoknak az eddiginél jobban be kell rendezkedniük termékeik, főleg a takarmány helyi tárolására. ehhez a népgazdasági terv újabb 100 millió forintos kiegészítéssel adta meg a lehetőséget.

az országos tanácskozáson kazareczki kálmán, beszámolóját vita követte, amelyben a megyék képviselői elmondták észrevételeiket, és beszámoltak új kezdeményezéseikről is. /mti/

--

bb.35. petőfi-válogatás, magyar költészeti antológia jelenik meg Lengyelországban

t ró/.gk/ok -cz

1972. december 6.

szerdán a magyar írók szövetségének székházában befejeződött a szépirodalom fordítására és kiadására alapított magyar-Lengyel vegyes bizottság ülése.

a tanácskozáson garai gábor kossuth-díjas költő, az írószövetség főtisztjához tartozó elnöke adott tájékoztatást a legutóbbi vegyes bizottsági ülés óta történetéről, a magyar irodalmi élet alakulásáról, különös tekintettel jelentős irodalmi évfordulóinkra, valamint az mszmp kb mellett működő kulturpolitikai munkaközösségnek a kritikával kapcsolatos állásfoglalására s azokra a feladatokra, amelyek ebből fakadóan az írószövetségre hárulnak. leopold lewin, a vegyes bizottság elnöke tájékoztatójában a műfordítók kölcsönös képzését hangsúlyozta, kiemelte a kétoldalu műfordítói konferenciák fontosságát. tájékoztatást adott arról is, hogy lengyelországban új világirodalmi folyóirat indult, amely a petőfi-évfordulóval is foglalkozik majd, közölte, hogy a „klasszikus könyvtár”, sorozatban újabb petőfi-válogatás jelenik meg, a piw kiadó pedig a közeljövőben magyar költészeti antológia kiadását tervezi, s megjelenik illyés gyula petőfi-monográfiája is. /folyt.köv./

- 29 -

13.25/ok

Tótk

bb.35./petőfi-válogatásfolyt./ok

a vegyes bizottsági tárgyaláson, amelyen a szerzői jogvédő hivatalok képviselői, és könyvkiadói szakemberek is részt vettek, a magyar fél beszámolt arról, hogy a közelgő kopernikusz-évfordulóra a magyar könyvkiadás két kötet kiadását készítette elő és az mta égisze alatt kopernikusz-émlékbizottság alakult.

a magyar - lengyel irodalmi vegyes bizottság munkájának eredményességét igazolja az a tény, is - amint elhangzott a tanácskozáson -, hogy megalakulása óta Lengyelországban 30 százalékkal nőtt a magyar művek kiadása. a két fél kölcsönösen tájékoztatta egymást a lengyel művek magyarországi és a magyar művek lengyelországi kiadásának helyzetéről, továbbá felhívták a figyelmet azokra az új művekre, amelyek kiadását ajánlják egymásnak.
/mti/

bb.36. a finn nagykövet fogadása

t gy/mm/ok -cz

1972. december 6.

finnország nemzeti ünnepe, a függetlenség kikiáltásának évfordulója alkalmából martti ingman, a finn köztársaság budapesti nagykövete szerdán délben rezidenciáján fogadást adott. megjelent a fogadáson kállai gyula, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke, kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, vályi péter, a kormány elnökhelyettese, dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, dr. csanádi györgy, közlekedés- és postaügyi miniszter, keserü jánosné könnyűipari miniszter, puja frigyos, a külügyminiszter első helyettese, csémi károly altábornagy, a honvédelmi miniszter első helyettese, továbbá dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes és dr. rosta endre, a kki elnöke, valamint politikai, gazdasági, kulturális, tudományos, társadalmi életünk számos más ismert személyisége.

részt vett a fogadáson a budapesti diplomáciai képviseletek több vezetője és tagja./mti/

13.30/ok

Tóth

- 30 -

bb.38. tanácskozás a szociális gondozásról

vid/ká/ok -cz

1972. december 6.

az idős és munkaképtelen egyedülálló emberek gondozásáról, ellátásáról, foglalkoztatásáról szerdán kétnapos tudományos ülés kezdődött debrecenben a déri múzeumban, több mint kétszáz tisztántuli gondozónő, otthonvezető, közigazgatási szakember részvételével.

kiss imre a hajdu-bihar megyei tanács elnökhelyettes bevezetőben azokról az intézkedésekről szólt, amelyekkel az egyedülmaradtak sorsán igyekeznek könnyíteni. hajdu-bihar megyében jelenleg tizennégy szociális otthon mellett huszonhét öregek napközi otthona működik. a továbbiakban 1800-zal növelik a szociális otthonok helyeinek számát és több mint ötszáz idős ember házi betegápolásáról gondoskodnak a szakképzett nővérek.

a kétnapos ülészakon 32 előadás hangzik el, orvosok, ápolók, intézeti vezetők ismertetik a szociális gondozás fejlesztésével kapcsolatos elképzeléseiket./mti/

bb.37. házasságkötő terem avatás esküvővel

vid/ká/ok -cz

1972. december 6.

kaposvárott szerdán délben ünnepélyes külsőségek között avatták fel a városi tanács székházában az új házasságkötő termet. ebből az alkalomból esküvőt is rendeztek: biró jános a megyei pártbizottság gépkocsivezetője, és borbás margit a városi pártbizottság adminisztrátora mondták ki elsőként az új létesítményben a boldogító igent. az avatáson a bejáratot elzáró nemzetiszínű szalagot a menyasszony vágta el, majd rostás károly a városi tanács elnöke köszöntötte az ifju párt, hozzátartozóikat és a vendégeket.
/mti/

13.40/ok

Tóth

- 31 -

bb.39. tudományos diákköri konferencia mosonmagyaróvárott

vid/ká/ok -cz

1972. december 6.

husz éve folytatnak tudományos diákköri munkát az ország egyik legrégebb mezőgazdasági felsőoktatási intézményében, a keszthelyi agrártudományi egyetem mosonmagyaróvári mezőgazdaságtudományi karán. a tudományos munkákban jelenleg a hallgatók husz százaléka vesz részt. a tanszékeken a hallgatóknak hetenként egy-egy teljes nap áll rendelkezésükre kutatási munkára, s hogy ezt az időt eredményesen használják ki, annak bizonyítéka az a tudományos diákköri konferencia, amelyet szerdán rendeztek az egyetem dísztermében. tizenhat előadás hangzott el a növénytermesztés, az állattenyésztés, a talajkutatás valamint a növényi kártevők témaköréből. az előadók negyedik-ötödik éves hallgatók voltak

a legjobb tanulmányok részt vesznek az 1973 tavaszán debrecenben megrendezendő országos diákköri tudományos konferencián./mti/

felhasználható: 18 óra után!

bb.40. ünnepség nyíregyházán a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulója alkalmából

vid/ká/ok -cz

1972. december 6.

a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulója alkalmából a városi pártbizottság és a városban működő mszbt-tagcsoportok közös rendezésében szerdán ünnepi megemlékezést tartottak nyíregyházán. a mórícz zsimond színházban. az ünnepségen dr. pénzes jános, a megyei tanács elnöke méltatta a szovjet állam félévszázados fejlődésének világtörténelmi jelentőségét, majd a bessenyei györgy tanárképző főiskola irodalmi csoportja adott műsort./mti/

13.45/ok

To 14³⁰

- 32 -

bb. 41. nyolcvan éves a csepel vas- és fémművek - csató lászló vezérigazgató sajtótájékoztatója

t/si/pá/rj ie -cz

1972. december 6.

csató lászló, a csepel vas- és fémművek vezérigazgatója szerdán sajtótájékoztatót tartott a vállalat alapításának 80. évfordulója alkalmából.

az egykori weiss manfred művek 1892. decemberében kezdte meg munkáját, ettől az időponttól számítják hazánk jelenlegi legnagyobb ipari üzemének történetét. az alapítás idején még mindössze 130 emberrel dolgozott a vállalat, az első világháborúban azonban már 28 ezresre emelkedett a létszám. termelése a felszabadulás előtt erősen hullámzó volt, a tanácsköztársaság leverése utáni időszakban például szinte valamennyi dolgozót kitétek az utcára, mindössze 417 ember maradt a vállalatnál. később a létszám ismét nőtt, s 1943-ban már 33 ezer embert foglalkoztatott. a második világháború idején az épületek és berendezések 60-70 százaléka elpusztult, 1948-ra azonban már ismét elérték az 1938 évi termelési szintet, s azóta termelésük mintegy hét és félszeresére, a termelékenység öt és félszeresére, a vállalat vagyona pedig hat szonkészeresére emelkedett.

a felszabadulás óta 40 ezer forgácsológépet, öt és félmillió kerékpárt, három millió tonna nyersacélt és sok egyéb terméket adott a népgazdaságnak a csepel vas- és fémművek. a tröszt 14 termelő vállalata, tervezőintézete és külkereskedelmi vállalata jelenleg 34 ezer embert foglalkoztat, s mivel létszámutánpótlásra most már alig van lehetőség, főként jobb szervezéssel, s nem utolsósorban kedvezőbb munkafeltételek teremtésével igyekeznek tovább növelni a termelést. több mint ezer gyermek elhelyezésére létesítettek ovodát, bölcsődét, megszervezték a korszerű üzemegészségügyi hálózatot, amelyben 200 egészségügyi dolgozó, köztük 40 orvos nemcsak a betegek ellátásáról, hanem a betegségek megelőzéséről is gondoskodik. dolgozóik számára eddig több mint 800 lakást építettek, s továbbra is évente 120-150 lakást adnak át az arra leginkább rászorulóknak. jelentős összegekkel honorálják a törzsgárda tagok hűségét, jó munkáját, s kollégiumot létesítettek a szakember-utánpótlás segítésére.

a tröszt gazdasági és műszaki vezetőségének rövid- és hosszabb távú koncepciók kidolgozásával gondoskodik arról, hogy a csepel művek lépést tartson a piaci igények változásaival. a legutóbbi időben például, amikor a hazai beruházások koncentrációs folyamata megindult, s a beruházásokhoz szükséges egyes termékekre itthon nem találtak vevőt, felkutatották a külföldi értékesítési lehetőségeket, így az idén 14 százalékkal növelhették exportjukat. termékeik 84 országba jutnak el, kétezer külföldi céggel állnak kapcsolatban, mindenképp szovjet vállalatokkal, amelyek a csepeli exportcikk 36 százalékát vásárolják.

/folyt.köv./

13.55 rj

To 14³⁰

- 33 -

bb. 41. / nyolcvan... 1. folyt./rj

ők maguk is lemondtak több tervezett beruházásról, ehelyett meglévő eszközök jobb kihasználásával a termelékenységüket növelték. műszaki és szervezési intézkedésekkel csaknem 700 ember munkáját pótolták.

a vezérigazgató elmondta, hogy a párt központi bizottságának legutóbbi határozatát a csepel művek dolgozói igen jó közérzettel fogadták, s a különböző munkástanácskozásokon kifejezésre juttatták, hogy jó munkával segítik tovább szilárdítani népgazdaságunk helyzetét. sokan tettek javaslatot az önköltség csökkentésének módjaira, s többlet termelést is felajánlottak olyan cikkekből, amelyek főként külföldön kelendők. mintegy 2400 brigádba tömörülve 25 ezer dolgozó versenyez a szocialista cím megszerzéséért vagy megtartásáért, s a 34 ezer ember közül 20 ezren szervezett formában tanulnak, hogy még magasabb színvonalu munkát végezhesse- nek. a vezetők újra és újra felülvizsgálják az eredeti elképzeléseket, s ha a piac igényli, változtatnak a terveken. a nemzetközi forgalmi tendenciák hatására például most soron kívül új koncepciókat dolgoznak ki a kerékpárgyártás fokozására, mivel a prognózisok szerint a következő években a kereslet lényegesen növekszik, a kerékpárgyártást viszonylag rövid időn belül kétszeresére kívánják növelni. hasonlóképpen vizsgálják néhány más fontos termékük leendő sorának kérdéseit is. /mti/

..-

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb. 28. számú hírünk /átadta megbízólevelét../ 2. bek. 2. sorától a szöveg helyesen:

...nagy jános külügyminiszterhelyettes, bérczes emil vezér-
őrnagy és kepes imréné a külügyminisztérium protokoll osztályá-
nak megbízott vezetője...
/mti/

..-

bb. 42. átadta megbízólevelét a libiai arab köztársaság első ma-
gyarországi nagykövete

t/bc/gk/rj zs -cz

1972. december 6.

losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke szerdán fogadta ezzen a. mahmoud al-ghadamsi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a libiai arab köztársaság első magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

/folyt.köv./

14.00 rj

T61430

- 34 -

bb. 42. / átadta ... 1. folyt./rj

a megbízólevelét átadásánál jelen volt cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, garai róbert külügyminiszter-helyettes, bérczes emil vezérőrnagy és kepes imréné, a külügyminisztérium protokoll-osztályának megbízott vezetője.

a nagykövet megbízólevelének átadásakor a többi között rámu-
tatott, hogy a libiai arab köztársaság népe és a magyar nép együtt harcol az imperializmus és a rabság elleni küzdelem szá-
mos területén. meggyőződésünk, hogy az emberi együttműködés és kö-
telékek erősítése a legjobb eszköze a népek felszabadításáért
folyó küzdelemnek.

- nagy figyelemmel kísérjük iparuk és gazdaságuk fejlesztésében
elért eredményeiket. meggyőződésünk, hogy sikereik és vívmányaik
a magyar nép kitartó, állhatatos munkájának gyümölcse.

- kötelességemnek tartom, hogy minden erőfeszítést megtegyek,
a libiai arab köztársaság és a magyar népköztársaság közötti együtt-
működés megszilárdítása érdekében. ezzel mindkét ország érdekét
szolgálok.

losonczi pál válaszbeszédében a többi között hangoztatta:

- jóleső érzéssel hallgattam nagykövet ur méltató szavait országunk
ipari és gazdasági eredményeiről, annál is inkább, mivel a szocia-
lista társadalmunk építésében elért vívmányok erősítik a világ
népeinek imperialistaellenes harcát. ez ad biztos alapot arra, hogy
a magyar kormány és a magyar nép mindig és mindenütt szilárdan és
következetesen támogassa a népek felszabadításának ügyét, a
nemzeti függetlenségért és a társadalmi haladásért folyó küzde-
lmet, segítse az arab népek igazságos harcát az izraeli agresszió követke-
ményeinek felszámolásáért és a palesztin nép törvényes jogainak
helyreállításáért.

- biztosíthatom önt, nagykövet ur, hogy rokonszenvvel és fi-
gyelemmel kísérjük a libiai arab köztársaságnak az ország poli-
tikai és gazdasági függetlensége megszilárdítására irányuló törek-
véseit s ebben elért eredményeit. mély meggyőződésünk, hogy a
kapcsolataink fejlesztésére irányuló kölcsönös törekvés megfelel
mindkét nép érdekének.

az elnöki tanács elnöke szívélyesen elbeszélgetett a nagykövet-
tel, aki ezt követően a hősök terén megkoszorozta a magyar hősök
emlékművét. /mti/

..-

14.05 rj T61430

- 35 -

bb.43. többmillió tonna víznívó alatt fekvő szénzet szabadítanak fel tatabányán

vid/ká/ok -cz

1972. december 6.

csapaoló furásokkal megkezdődött tatabányán a 14/a vizaknában a szénmedence karsztvizének fokozatos süllyesztése. tíz évvel ezelőtt kezdték meg ennek az aknának a mélyítését azzal a céllal, hogy „megcsapolják”, a szénmedence karsztvizét, s így többmillió tonna, víznívó alatt fekvő, érintetlen szénzet szabadítanak fel. az akna mélyítése azért tartott ilyen hosszú ideig, mert többször nagyarányu vízbetörés akadályozta meg az előrehaladást. az aknamélyítő csapatok szinte emberfeletti küzdelemmel lettek urrá a természeti csapáson. óriási mennyiségű homokot, követ és cementet juttattak a mélybe, így tömték el a beáramló víz helyét.

az aktív vízvédelmi célokat szolgáló aknát 240 méter mélységig mélyítették le, s ezzel 110 méterrel a nyugalmi víznívó alá kerültek. az aknából vágatot hajtottak ki, s innen furólyukakó át kezdték most meg a karsztviz „csapolását”, jelenleg percenként husz köbméter vizet küldenek felszínre, de újabb furólyukak telepítésével és aszivattyukamra teljes kiépítése után a jövő évben már percenként hatvan köbméterrel süllyesztik a karsztviz szintjét.

az szénmedence víznívójának tervszerű csökkentésével kettős célt érnek el. egyrészt gazdag széntelepeket szabadítanak fel, másrészt a felszínre szállított, ivóvíz tisztaságu karsztvizzel megoldják majd - a regionális vízmű építésének befejezése után - tatabánya és a környező települések vízellátását is./mti/

bb.46. dr. olajos józsef

tr/ie/ok -cz

1972. december 6.

a magyar szabványügyi hivatal elnöke vezetésével delegáció utazott berlinbe a kgst szabványügyi állandó bizottságának 31. ülésére. az ülésen kohászati, gépészeti és elektrotechnikai gyártmányokra vonatkozó konkrét szabványajánlásokat hagynak jóvá./mti/

14.10/ok

- 36 -

He 16h

bb.44. magyar automatika család bemutatója a reaktiva szövetkezetben

t ol/fk/ie/ok -cz

1972. december 6.

jelentős gyártmányfejlesztési eredményt könyvelhet el a reaktiva szövetkezet: eddig nagymennyiségben importált folyadékszintjelző és szabályozó készülékek, automatikák „magyar családját”, hozta létre. az újdonságokat szerdán a műszer készítő Lövölde téri klubjában mutatták be. a sajtótájékoztatón elmondották: elsődleges céljuk volt a hazai ipar és aszocialista országok részére, de nyugati piacon is eladható olyan részegységek fejlesztése, gyártása, amelyek kielégítik a nagyvállalatok ezirányu igényeit. a korszerű berendezések, létesítmények kialakításánál nélkülözhetetlen automatikákat, készülékeket eddig nyugat-németországból svájcól, dániából, angliából vásárolták. a szövetkezet két évvel ezelőtt kezdett hozzá a fejlesztéshez s most már hét típus készül sorozatban. a minden biztonsági követelményt kielégítő berendezések felhasználási területe széleskörű, az aquacontrolokat a kazánipar a legmagasabb robbanásbiztonsági fokozatot elért nivocontrolokat pedig az olaj- a gyógyszer- és vegyipar alkalmazza. az élelmiszeripari előreláthatólag 1973-ban már nagyobb mennyiséget épít be feldolgozó berendezéseibe. a vizgazdálkodás és a folyami vízszintmérés automatizálását szolgáló berendezés magyar szabadalom alapján készült. az érdeklődést tanúsítja, hogy már jelentős üzletet kötöttek az új készülékek szovjet exportjáról, s tárgyalnak csehszlovák és román cégekkel.

a reaktiva szövetkezet készítette el a geomenco társaság számára azt a speciális szállító-mérő szalagot, amely nemcsak továbbit, hanem egyidejűleg jelzi és regisztrálja az adott óra vagy munkanap teljesítményét. ilyen berendezést eddig kizárólag nyugaton lehetett beszerezni, s mindjárt az első magyar szalag elkészülte után további 10-et rendeltek nyugati piacra./mti/

14.15/ok He 16h

- 37 -

bb.45. december 11-13: nemzetközi kollokvium budapesten az ifjúság és a színház kapcsolatáról

t nn/tr/zs/ok -cz

1972. december 6.

december 11-13 között a nemzetközi színházi intézet magyar központja rendezésében a „színház szerepe az ifjúság nevelésében”, címmel nemzetközi kollokviumot rendeznek budapesten. a tanácskozás céljáról témájáról marion endre, a nemzetközi színházi intézet magyar központjának elnök, a nemzetközi színházi intézet főrendezője szerdán sajtótájékoztatón számolt be a fészkek klubban. a háromnapos tanácskozás módját nyújt a nemzetközi színházi élet szakemberei számára tapasztalataik kicserélésére. a budapesti kollokvium jelentőségét növeli, hogy most első alkalommal kerül sor az ifjúság és a színház kapcsolatát elemző nemzetközi konferencia összehívására.

a sajtótájékoztatón elmondták, hogy a világ husz országából - többek között a szovjetunióból, az egyesült államokból, indiából, lengyelországból, nigériából svédországból - több mint negyven jeles drámaíró, színházigazgató, rendező és művész érkezik hozzánk. a magyar delegáció tagjai között van ádám ottó, gábor miklós, várkonyi zoltán, váradi hédi, tolnay klári és venczel vera.

a nemzetközi kollokvium ünnepi megnyitójára vasárnap 18 órakor kerül sor a nemzeti színházban, majd a résztvevők megtekintik az ország első színházának előadásában maróti gyula „az utolsó utáni éjszaka”, című drámáját. nétfőn egésznapos vita lesz a klasszikus művek, a mai drámák és a fiatalság kapcsolatáról, az új színházi irányzatok és az ifjú nézők viszonyáról. este az odry színpadon a színház és filmművészeti főiskola előadásában a két palamédesz című produkciót látják a vendégek. a keddi vita témája: a fiatal színművészek képzése. szerdán a hivatásos gyermek- és ifjúsági színházak problémái kerülnek terítékre./mti/

- 38 -

14.25/ok 1615

bb.47. komputeres orvosi diagnosztika telefonon - végetért a orvosok és kibernetikusok országos tanácskozása

vid/fm/ok -cz

1972. december 6.

szegeden szerdán végetért az a háromnapos országos tanácskozás, amelyen orvosok, biológusok és műszaki szakemberek megvitatták, hogyan hangolthatják össze tevékenységüket számítástechnika, az elektronikus számítógépek alkalmazásában, a közös „kibernetikai nyelv”, keresésével, az ilyenirányú tevékenységgel, eredményekkel kapcsolatban csaknem félszáz előadás hangzott el mintegy 150 tudományos szakember jelenlétében a szegedi tiszai szállóban megtartott kollokviumon.

amint az előadásokból, illetve vitából, kitűnt: számos fővárosi és vidéki egyetemi, valamint más tudományos kutatóintézetben értek már el sikereket a számítástechnika orvosi, biológiai alkalmazásában. mérnökök, számítástechnikai szakemberek és orvosok szoros együttműködésének eredményeként létrehozott számos technikai újdonságról is beszámoltak, amelyeknek alkalmazásával jelentős eredményeket értek el az emberek gyógyításában. ilyen újdonságnak számít a távközlési kutató intézet, valamint a kardiológiai intézet szakembereinek közös munkájával kialakított készülék, amely lehetővé teszi esetleg a beteg lakásáról is életfontosságú elektrokardiogramok telefonon történő továbbítását az elektronikus számítóközpontba. a számítógép pillanatokon belül választ ad - például infarktus esetén - a betegség jellegére, illetve támpontot ad az azonnali orvosi beavatkozás módjára.

más kutatók olyan hazai gyártmányu berendezés mintapéldányának elkészületéről számoltak be, amely a kórházi betegágynál alkalmazható a beteg vérnyomási, légzési, pulzus és egyéb adatainak felvételére és a klinikai komputerbe történő betáplálására. a készülék hazai gyártmányu számítógépeinknél is alkalmazható lesz majd.

a konferencia „gazdái”, a szegedi kutatók arról, adtak számot, hogy a kibernetikusok, műszakiak és orvosok ilyen vonatkozásu együttműködése helyileg csaknem egy évtizedes multra tekint már vissza a józsef attila tudományegyetem minszk 22 gyártmányu számítógépét évek óta felhasználják az orvostudományi egyetemmel közös kutatásokra, diagnosztikai célokra, valamint betegekkel, betegségekkel kapcsolatos orvosi-laboratóriumi mérési adatok azonnali értékelésére.
/folyt.köv./

- 39 -

14.40/ok 1615

bb.47./komputeres ...folyt./ok

az ebben szerzett tapasztalatokra támaszkodva rövidesen a szegedi orvostudományi egyetemen ilyen elektronikus számítógépes kísérleti központot hoznak létre. a mintegy tízmillió forint értékű számítógép, s ezzel kapcsolatos berendezések már megérkeztek. a kutatásokhoz, illetve a jelentős költségekhez nagyban hozzájárult az országos műszaki fejlesztési bizottság.

a szegedi konferenciát a következő években is megrendezik. igyekeznek majd a fórumot felhasználni, hogy a számítógépes kultúra orvosi és biológiai vonatkozásban is mielőbb meghonosodjék hazánkban. ehhez az illetékes országos szervek fokozottabb támogatást is kérik.
/mti/

...-

bb 48. véget ért az áfész-ekben dolgozó fiatalok tanácskozása
t pr/pá zs bzs -cz 1972. december 6.

szerdán a kpvd sz jókai utcai székházában befejezte munkáját az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetekben dolgozó fiatalok első országos tanácskozása. a délelőtti plenáris ülésen a küldöttek megvitatták az előző nap elhangzott referátumokat, elemezték a szövetkezeti ifjúság helyzetét, ismertették munkahelyi gondjaikat, beszámoltak eredményeikről.

a fiatalok felhívást fogalmaztak, amelyet megküldenek az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek kiszervezeteknek, szocialista brigádjainak, a szövetkezeti mozgalom minden fiatal tagjának. a felhívás arra mozgósít, hogy vállaljanak nagyobb részt a iv. ötéves terv teljesítéséből, s tudatosan segítsék a tagsági érdekekre alapozott fogyasztói igények kulturált kielégítését. tovább kell fejleszteni az e területen dolgozó kiszervezetek tartalmi munkáját, erősíteni kell az ifjúsági szövetség kommunista, politikai jellegét, tömegbefolyását.

/folyt. köv./

15.03/bzs

ke 1611

- 40 -

bb 48. /véget ért ... 1. folyt./bzs

az mszmp központi bizottságának novemberi állásfoglalása megjelöli a szövetkezeti fiatalok feladatait is - ennek szellemében kell szorgalmazniuk a gazdasági munkát segítő szocialista munkaversenyek elterjesztését, a brigádmozgalom és a „kiváló” címekért indított akciók széleskörű kibontakoztatását. a szövetkezeti fiataloknak és kiszervezeteknek mindjobban részt kell venniük a szövetkezeti demokrácia különböző fórumainak munkájában.

az áfész fiatalok első országos tanácskozása dr. fekete józsefnek, a kisz kb mezőgazdasági ifjúsági tanácsa főtítkárának zárszavával ért véget. /mti/

...-

bb 49. elhunyt özvegy ries istvänné,

mm zs bzs -cz

1972. december 6.

született esztergályos cecilia. utolsó kívánsága szerint elhamvasztották és a hamvait tartalmazó urnát férjének, ries istvännak a mező imre uti temető munkásmozgalmi panteonjában lévő sírjában helyezték el. /mti/

...-

bb 50. ülést tartott az országgyűlés kulturális bizottsága - napirenden: a jövő évi költségvetés-tervezet

t sző/mm zs bzs -cz

1972. december 6.

szőke sándor, az mti munkatársa jelenti:

a művelődésügyi ágazat jövő évi költségvetésének tervezetét vitatta meg szerdán a parlamentben az országgyűlés kulturális bizottsága. a dr. ortutay gyula elnökletével megtartott tanácskozáson részt vett és felszólalt dr. orbán lászló, a művelődésügyi miniszter első helyettese, dr. garamvölgyi károly, a pénzügyminiszter első helyettese, dr. tétényi pál, a magyar tudományos akadémia főtítkárhelyettese, fazekas lászló, a magyar rádió és televízió gazdasági igazgatója és dr. harangozó ede, a magyar testnevelési és sportszövetség elnökhelyettese. ott volt az ülésen dancs istván, a magyar nemzeti bank ügyvezető igazgatója is.

/folyt. köv./
15.20/bzs

ke AL

- 41 -

bb 50. /ülést tartott ... 1. folyt./bzs

dr. polinszky károly, művelődésügyi miniszterhelyettes bevezető szavaiban emlékeztetett a központi bizottságnak az állami oktatás fejlesztéséről és feladatairól hozott határozatára, továbbá a kb novemberi ülésének állásfoglalására, s hozzáfűzte: az e dokumentumokban megfogalmazott feladatok jegyében fogant az 1973-as esztendő művelődésügyi ágazatának költségvetés-tervezete. biztosítani kell az állami oktatás fejlesztéséről hozott határozat középtávon és távlati tervének tudományosan megalapozott kidolgozását, annak személyi és tárgyi feltételeit.

tovább kell dolgozni az ifjúságpolitikai határozat végrehajtásán. ennek kapcsán is erősíteni kell azt a munkát, amely a fizikai dolgozók tehetséges gyermekeinek tanulását és továbbtanulását segíti, mégpedig az előkészítő tanfolyamok hálózatának bővítésével, az iskolai munka feltételeinek javításával, az adott lehetőségek hatékonyabb felhasználásával egyaránt.

jelentősebb előrehaladást kell elérni az állami- és a társadalmi tömegművelődési munka összehangolásában: elsődlegesen a munkáskerületekben, településeken kell javítani a közművelődési intézmények anyagi helyzetén, egyben tovább kell fejleszteni a munkát tartalmi és módszertani szempontból egyaránt.

kulturális politikánk elveinek érvényesítése érdekében megfelelően kell ösztönözni és támogatni a szocialista szellemű irodalmi és művészeti alkotások létrejöttét, terjesztését.

a részlet-tervekből kiderül, hogy az óvodai elhelyezés iránti igény jövőre tovább növekszik. a számítások szerint az ideihez képest jövőre mintegy 10-11 ezerrel nő az óvodáskorúak száma. az óvodai helyek jobb kihasználásával, a költségvetési feltételek biztosításával 1973-ban már 16 ezerrel több kisgyermeknek nyújtanak óvodai ellátást, így az elhelyezés aránya a mostanihoz képest két százalékkal javul.

a felsőtagozatos általános iskolások számának csökkenése az alsótagozatosoknak viszont némi emelkedése várható. a létszámapadás, továbbá a körzetesítés és a diákotthoni hálózat fejlesztése révén országosan tovább javul a szakrendszerű oktatás helyzete; várhatóan a felsőtagozatos tanulók 98 százaléka már szakrendszerű oktatásban részesülhet. a tapasztalatok szerint az általános iskolai napközi otthon-hálózat évről-évre a vártnál nagyobb ütemben fejlődik. a jelenlegi ötéves terv időszakára évenként 300 új napközis csoporttal számoltak. ezzel szemben már 1971-ben 335, az idén 466, jövőre pedig újabb 400 napközis csoportot szerveztek meg, illetve szerveznek.

/folyt. köv./
15.25/bzs

Ac 17

- 42 -

bb 50. /ülést tartott ... 2. folyt./bzs

a következő tanévben újabb 55 ezer elsősztályos tanuló kezdheti meg tanulmányait a középiskolák nappali tagozatain. a szakközépiskolások aránya a középiskolán belül tovább javul, s jövőre az elsősztályokban várhatóan 52-53 százalékra emelkedik.

a felsőoktatási intézmények nappali tagozatára az idén ősszel eredetileg 14.5 ezer elsőévest akartak felvenni. az előző éviéknél azonban nagyobb számban jelentkeztek jól felkészült érettségizettek továbbtanulásra, emiatt ez a keretszám 15 ezerre módosult. ehhez képest a jövő évi felvételi keretszám nem növekszik. az idei tanévtől kezdődően növekedett az elsőévesek száma a pedagógusképző intézményekben, a műszaki főiskolákon és a gazdasági-üzemviteli jellegű főiskolákon. a tudományegyetemeken megkezdődött a hároméves programozó matematikusok képzése. jövőre lehetőség nyílik a kétfokozatu villamosképzés megkezdésére, és az elmúlt években szervezett agrárkémikus és több fokozatu vegyész-mérnök-képzés továbbfejlesztésére.

a tanácsok jövőre mintegy 42 művelődési otthon és könyvtár építésével számolnak. ebből három művelődési központ, 16 művelődési ház, 23 pedig klub-könyvtár lesz. a közművelődési területén egyébként jövőre indokoltnak látszik a művelődési otthonok, mindenképp a munkáslakta körzetekben működő művelődési házak támogatásának fokozása.

a költségvetés-tervezet részletesen foglalkozik valamennyi művészeti ágazat hathatós támogatásával, továbbfejlesztésével is. dr. polinszky károly utalt arra, hogy a központi bizottság novemberi állásfoglalása is célul tűzte ki: szükséges a kulturális területen felülvizsgálni a gazdasági szabályozó rendszert és fokozottabban kell érvényesíteni azt az elvet, hogy a növekvő állami támogatás a szocialista társadalom számára fontos és értékes alkotások, produkciók létrejöttét és ezek szélesebb körű terjesztését segítse. ezzel kapcsolatban megjegyezte: a gazdasági szabályozókat olyanná kívánják alakítani, hogy az eddiginél még jobban érdekeltté tegyék a vállalatokat a művelődéspolitikailag értékesebb alkotások létrehozásában, terjesztésében. felülvizsgálják a kulturális vállalatok és intézmények szervezeti és gazdálkodási formáját is.

a kulturális bizottság megvitatta a költségvetés-tervezetet. felszólalt domotor jános, somogyi józsef, salamon hugóné, géczy jános, dr. szép zoltán, sebesi lászlóné, dr. szabó józsef, káli ferenc és dr. guba sándor képviselő. a bizottság a tervezetet elfogadta és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

ezután a kulturális bizottság megvitatta jövő évi munkatervét./mti/
16.30/bzs

- 43 -

Ac 17h

bb. 51. megyei képviselőcsoportok ülései

ö vid-fm/mné bzs -oz

1972. december 6.

szerdán folytatódtak a megyei képviselőcsoportok tanácskozásai.

az országgyűlési képviselők bács-kiskun megyei csoportja -ispánovits márton elnökletével - kiskunhalason tárgyalt az országgyűlés soronkövetkező tervéről, valamint a népgazdasági tervezésről szóló törvényjavaslatról. ezt követően a képviselők megtekintették az épülő kiskunhalasi kórházat és a papíripari vállalat kiskunhalasi üzemét.

zala megye országgyűlési képviselői - varga gyula elnökletével - zalaegerszegen, a megye egészségügyi központjában az 1. számú megyei kórházban tartották ülésüket. dr. babiczki lászló megyei főorvos tájékoztatója alapján az egészségügyi törvény végrehajtásáról tanácskoztak. az ülésen jelen volt ujjvári sándor, megyei tanácselnök, kustos lajos, a városi tanács elnöke, pukánszky ferenc, a városi pártbizottság első titkára és velczy ferenc, a megyei népfrentbizottság titkára.

a fejér megyei képviselőcsoport székesfehérvári ülésén - amelyen dr. kerka andorné elnökletével - szintén az országgyűlés soronkövetkező ülészakának előkészületeit vitatták meg - résztvett dr. tapolczai jeno, a fejér megyei tanács elnöke is.

az országgyűlési képviselők komárom megyei csoportja tatán, a városi tanácsnál tartotta ülését, amelyen megvitatták a komárom megyei tanács idei és jövő évre tervezett fejlesztési és költségvetési gazdálkodását. az ülésen részt vett kiss istván, a megyei tanács elnöke és havas miklós, a hazafias népfrent megyei titkára, s ott voltak tata város vezetői is. a képviselők meghallgatták a tata fejlődéséről szóló tájékoztatót is, majd megtekintették a látex vállalat helyi szőnyeggyárát. /mti/

bb 52. felhasználható: 18 óra után!

fotóművészeti kiállítás rétságon

vid/fm bzs -oz

1972. december 6.

a rétsági asztalos jános művelődési központban szerdán megnyílt a nógrád megyei fotoklub kiállítása. a közelmúltban kiváló címmel kitüntetett klub tagjának ötven felvételét állították ki a tárlaton. /mti/

16.00/bzs

- 44 -

Ac 17^{ud}

bb 53. több kórházi ágy és bölcsődei hely - újabb orvosi szakrendelők épülnek - ülést tartott az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottsága

t pr/pá zs bzs -oz

1972. december 6.

fehér péter, az mti munkatársa jelenti:

dr. pesta lászló elnökletével szerdán a parlament gobelin termében ülést tartott az országgyűlés szociális- és egészségügyi bizottsága. a tanácskozáson - amelyen részt vett dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, dr. tóth béla egészségügyi miniszterhelyettes és dr. medve lászló, az mszmp központi bizottságának alosztály-vezetője - a képviselők megvitatták az egészségügyi minisztérium, valamint a szot társadalombiztosítási, illetve üdülési és szanatóriumi főigazgatóságának jövő évi költségvetés-tervezetét.

az egészségügyi tárca pénzügyi prognózisáról cserba lászló, a minisztérium főosztályvezetője tájékoztatta a bizottság tagjait. az 1973. évi költségvetés egészségügyi- és szociális célokra - nem számítva az üdülési kiadásokat - 9,5 százalékos növekedést tervez. az egészségügyi - és szociális intézményhálózat bővítésére, illetve az új, a tudományos fejlődés eredményeit a gyakorlatba átültető módszerek alkalmazására az idei esztendő megkezdésére várhatóan 850 gyógyintézeti ágygal gyorsabban bővül a költségvetés a korábbiaknál jóval nagyobb számú művese-kezelésre biztosít fedezetet, s ugyancsak számottevően növekedhet a szívbélelési műtétek száma is. folytatódik a gyógyító-megelőző ellátáshoz tartozó országos intézményhálózat kiépítése: az 1973-as program szerint az országos laboratóriumi, illetve az országos urológiai intézetet szervezik meg.

a tanácsok tervei szerint a járóbeteg-ellátás napi szakorvosi óraszámja jövőre 1180-nal emelkedik, ezt új rendelők megnyitása teszi lehetővé. /csupán a fővárosban három új szakorvosi rendelő építését fejezik be./ az általános orvosi körzetek és a gyermekorvosi körzetek száma körülbelül 110-zel nő, az üzemi bölcsődékben várhatóan 2100-zal több gyermek elhelyezésére nyílik lehetőség, sajnos azonban az üzemi bölcsődék alig bővülnek. az anya-, csecsemő- és gyermekvédelem fejlesztése érdekében javítják a koraszülöttek és újszülöttek gondozásának feltételeit, újabb koraszülött osztályokat, részlegeket alakítanak ki, s a csecsemőotthonokban megszervezik a koraszülöttek utógondozását. a költségvetés fedezetet biztosít klinikai nővédelmi tanácsadó létesítésére is.

/folyt. köv./
16.05/bzs

- 45 -

Ac 17^{id}

bb 53. /több kórházi ... 1. folyt./bzs

a szociális gondoskodásra szánt pénz növelésével 77 új napközi-otthont tudnak létesíteni az idős emberek részére, a szociális otthonokban pedig a korábbinál 900-zal több rászoruló kaphat helyet.

a tanácskozáson szó esett arról is, hogy a tárcának a munkaerőgazdálkodás további következetes javítására kell törekednie. az eddiginél körültekintőbben kell eljárni például az új orvosi munkahelyek szervezésénél. a területi aránytalanságok megszüntetése, illetve az ellátás javítását akadályozó létszám gondok enyhítése érdekében a tanácsoknak és az intézeteknek több figyelmet kell fordítaniuk pályázatok meghirdetésére, társadalmi ösztönzők biztosítására, a fiatal orvosok élet- és munkakörülményeit befolyásoló körülmények - lakás, orvosszállás, letelepítési segély stb. - javítására.

az egészségügy jövő évi beruházási elképzelései megfelelnek a IV. ötéves tervben rögzítetteknek, erre az ideinél körülbelül 10 százalékkal több pénzt biztosít a költségvetés. a legfontosabb feladat az áthúzódó beruházások befejezése. várhatóan jövőre kerül tető alá a debreceni orvostudományi egyetem ugynevezett elméleti tömbje, folytatódnak a kiskunhalasi, a nagyatádi, a nagykanizsai és a kiskvárdai kórház, a balfi gyógyfürdő, a budapesti kardiológiai intézet, a karcagi 150 ágyas elmeorvosi osztályi részleg és a budapesti róbert károly körúti kórház 124 ágyas szülészeti pavilonjának építési munkálatai.

a társadalombiztosítási kiadások jövő évi előirányzatát palotai károly, a szot társadalombiztosítási főigazgatójának helyettes vezetője ismertette. erre a célra az ideinél több mint 17 százalékkal magasabb összeg jut, igaz kiadásait csaknem kétmilliárd forinttal növeli az áremelések ellensúlyozásaként a nyugdíjak, a járadékok, a családi pótlék és a gyermekgondozási segély, megpótlása, nagyobb összeget kell biztosítaniuk táppénzekre is. növekednek a gyógyszer-költségek, s ebben számottevő szerepe van az indokolatlan gyógyszerrendelésnek, a túlzott fogyasztásnak, a felesleges és káros felhalmozásnak.

kiss károly, a szot üdülési és szanatóriumi főigazgatójának vezetője arról tájékoztatta a képviselőket, hogy a kedvezményes szakszervezeti üdültetésben az ideihez hasonlóan csaknem 340 ezren vehetnek részt. a szot üdülőhálózatja több mint ezer hellyel bővül, s jövőre megteremtik annak lehetőségét, hogy mind több három-négy gyermekes család jusson beutalóhoz.

/folyt. köv./
16.10/bzs

- 46 -

4e 17¹⁰

bb 53. /több kórházi ... 2. folyt./bzs

a tájékoztatókat követő vitában felszólalt dr. stark janka, dr. vámosi erzsébet, dr. bene zoltán, dr. dévald józsef, dr. hargitai katalin, dr. marton zoltán, dr. petri gábor és dr. kaposvári julia országgyűlési képviselő.

a bizottság az előterjesztéseket elfogadta. /mti/

bb 54. csökkent az üzemi balesetek száma - ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

t pr/gk zs bzs -cz

1972. december 6.

az üzemi balesetek alakulásával, a munkavédelemre vonatkozó kormányhatározat végrehajtásának tapasztalataival foglalkozott szerdai ülésén a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága.

a minisztertanács az elmúlt esztendőben foglalkozott az üzemi balesetek körülményeivel, s határozatában felhívta a figyelmet az egészséges és biztonságos munkafeltételek megteremtésének fontosságára, a munkavédelmi előírások megtartására. a fővárosi tanácshoz tartozó vállalatok, intézmények nagy erőfeszítéseket tettek a baleseti helyzet javítására. ennek tudható be, - állapította meg a végrehajtó bizottság -, hogy ezeknél a vállalatoknál és intézményeknél a balesetek száma nem éri el az országos átlagot. az idei esztendő első hat hónapjában - ha minimálisan is, de - csökkent a fővárosban a három napon túli keresésképtelenséget okozó üzemi balesetek száma. a balesetek jó része a különböző kéziszerszámok helytelen használata miatt következett be, s az okok között nagy számban szerepel a nem megfelelő rakodás, szállítás. a balesetek elsősorban figyelmen kívül hagyásból, a szakmai gyakorlat hiányából adódnak, jó részük azonban különböző vállalati intézkedésekkel megelőzhető.

az egészségügyi intézményeknél - érdekes módon - a gyógyfapapucs használatának elterjedése növelte a balesetek számát. a kényelmesnek tűnő lábbeli rendkívül „botlásveszélyes”, így néhány kórházban meg is tiltották viselését.

/folyt. köv./
16.15/bzs

- 47 -

4e 18

bb 54. /csökkent ... 1. folyt./bzs

az év első hat hónapjában öt halálos baleset történt, az okok között szénmonoxid-mérgezés és több közlekedési szabálytalanság szerepel.

a balesetek következtében kiesett táppénzes napok száma - összevetve 1971 első félévével - 1972 első félévében jóval meghaladta az 56 000-et. az egy balesetre jutó kiesett munkanapok száma a vállalatoknál 0.5 az intézményeknél 0.1, a mezőgazdasági termelőszövetkezeteknél pedig 0.4 nappal növekedett.

a végrehajtó bizottság utasította a szakigazgatási szerveket: vizsgálják felül az irányításuk alá tartozó vállalatok és intézmények munkavédelmi szervezetét. ott, ahol az nem felel meg az előírásoknak, tegyék meg a szükséges intézkedéseket, s ebbe a munkába vonják be a szakmai szakszervezetek, illetve azok budapesti bizottságainak munkavédelmi csoportjait. /mti/

--

bb 55. nemes dezső látogatása csongrád megyében

vid/fm bzs la

1972. december 6.

nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja szerdán csongrád megyébe látogatott. a megyei pártbizottság szegedi székházában tartott megbeszélésen - amelyen a helyi párt-, állami és kulturális szervek több vezetője is résztvett - győri imre, a csongrád megyei pártbizottság első titkára tájékoztatta a vendéget azokról az intézkedésekről, amelyeket a központi bizottság legutóbbi ülése határozatának megismertetésére, annak végrehajtására tettek.

nemes dezső délelőtt felkereste a csongrád megyei állatforgalmi és husipari vállalat szegedi szalámigyárát, ahol dr. piros lászló igazgató ismertette a vállalat munkáját. elmondotta, hogy ebben az ötéves tervben csaknem egymilliárd forintos beruházással bővítik a gyár feldolgozó üzemeit.

/folyt. köv./
16.20/bzs

-- 48 --

42 184

bb 55. /nemes dezső ... 1. folyt./bzs

a politikai bizottság tagja a koradélutáni órákban a szegedi józsef attila tudományegyetemen találkozott az intézmény vezetőivel. dr. mártia ferenc rektor, az mta levelező tagja a párt központi bizottsága tudománypolitikai és oktatáspolitikai határozatainak végrehajtása érdekében kifejtett tevékenységet ismertette. az eszmecserebe az egyetem több vezető oktatója is bekapcsolódott. a vita után nemes dezső válaszolt az elhangzott kérdésekre.

nemes dezső szegedi látogatásának befejező programjaként a megyei pártbizottság oktatási igazgatóságának székházában aktíva-értekezleten vett részt, ahol ideológiai és más időszerű kérdésekről tartott tájékoztatót. /mti/

--

bb 56. elhunyt özv. jelinek ferencné,

fk zs bzs la

1972. december 6.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, nemzetgondozott, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetés tulajdonosa. temetése december 9-én, szombaton 14 órakor lesz tatabányán, a felsőgallai temetőben.

mszmp xiii. kerületi bizottsága,
mszmp tatabányai városi bizottsága

/mti/

--

bb 57. a magyar színházművészeti szövetség

fk zs bzs la

1972. december 6.

meghívására szerdán szlovák színházi delegáció - bedrich kramosil rendező és branislav koren színművész - érkezett budapestre a magyar színházi élet tanulmányozására. /mti/

--

16.45/bzs

- 49 -

42 184

bb 58. ülést tartott az országgyűlés mentelmi és összeférhetetlenségi bizottsága

t pr/fk zs bzs la

1972. december 6.

sándor józsef elnökletével szerdán a parlamentben ülést tartott az országgyűlés mentelmi és összeférhetetlenségi bizottsága, s megvitatta az országgyűlés legközelebbi ülészakával kapcsolatos teendőket. a tanácskozáson madarasi attila pénzügyminiszter-helyettes tájékoztatta a bizottság tagjait az 1973-as állami költségvetés alakulásáról.

a vitában felszólalt varga zsigmond, fegyveres istván, lendvai józsef, dr.fekszti istván és kollár józsef országgyűlési képviselő. /mti/

--

bb 59. magyar-lengyel barátsági nap bordányban

vid/fm bzs lá

1972. december 6.

magyar-lengyel barátsági napot tartottak szerdán a csongrád megyei bordány községben. az ünnepi eseményen résztvett dr.stanislaw a. sochacki, a budapesti lengyel kultúra igazgatója. ez alkalommal nyitották meg bordányban zofia mróz varsói grafikusművész kiállítását is. /mti/

--

bb 60. kifizették az öttalálatos lottó nyereményt

mm ie bzs la

1972. december 6.

az országos takarékpénztár iii. kerületi fiókjában szerdán kifizették a 47. játékhet öt találatos szelvényére a 2.165.881 forintos nyereményösszeget. az év tizedik öttalálatos nyereményének nyertese sz.b. 22 éves ács. nyereményét felhasználásig takarékbetében helyezte el. /mti/

--

17.05/bzs

- 50 -

ke 1710

bb 61. az iparcikk- és élelmiszer-üzletek karácsonyi és szilveszteri nyitvatartása

pá ie bzs la

1972. december 6.

a lakosság ünnepi bevásárlásának megkönnyítése, a vásárlási feltételek javítása érdekében az üzletek ünnepek előtti és alatti nyitvatartási rendje a következők szerint alakul:

a karácsony előtti ezüstvasárnapon /december 10./ és aranyvasárnapon /december 17./ az iparcikk-üzletek és áruházak általában hétköznapi nyitvatartási rendjük szerint üzemelnek.

a karácsonyi ünnepeket közvetlenül megelőző héten, december 18-tól 22-ig, hétfőtől péntekig, az iparcikk-üzletek és áruházak /az egyébként is hosszabbított nyitvatartási rend szerint működő egységeken kívül / a lakossági igényekhez igazodóan-differenciáltan - az esti órákig állnak a vásárlók rendelkezésére.

december 23-án, szombaton 17 óráig fogadják a vásárlókat az iparcikk-üzletek és áruházak, kivéve azokat az egységeket, amelyek egész évben egyébként is ennél később zárnak. ezek az egységek a szokásos rendjük szerint tartanak nyitva.

az iparcikk-üzletek és áruházak december 24-én, 25-én és 26-án vasárnap, hétfőn és kedden zárva lesznek.

az élelmiszerüzletek /piacok, csarnokok/ a karácsonyt megelőző héten - hasonlóan az iparcikk-üzletekhez - hosszabbított nyitvatartás szerint dolgoznak.

december 24-én, vasárnap az egész éven át vasárnapokon rendszeresen nyitvatartó élelmiszerüzleteken és abc-áruházakon kívül további egységek nyitvatartásával állnak az élelmiszerkiskereskedelmi vállalatok és az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek a lakosság rendelkezésére.

/folyt. köv./
17.10/bzs

ke 1810

- 51 -

bb 61. /az iparcikk- és élelmiszer-üzletek ... 1. folyt./bzs
december 25-én és 26-án valamennyi élelmiszerüzlet /piac
és csarnok/ zárva tart.

december 31-én, vasárnap - a szokásos időben - csak az
egész éven át rendszeresen nyitvatartó élelmiszerüzletek és abc-
áruházak tartanak nyitva.

január 1-én, hétfőn valamennyi iparcikk és élelmiszerüz-
let zárva tart.

az édességboltok, trafikok virágüzletek a szokásos vásár-
napj ünnepi nyitvatartás szerint működnek.

az ünnepi nyitvatartás rendjét - a fenti irányelvek alap-
ján - részletesen az illetékes helyi tanácsi kereskedelmi szakigaz-
gatási szervek határozzák meg. /mti/

bb 62. diplomáciai hírek

pá zs bzs la

1972. december 6.

Losonczi pá, az elnöki tanács elnöke, fock jenő, a mi-
nisztertanács elnöke és apró antal, az országgyűlés elnöke fogad-
ta szabó mártont, a magyar népköztársaság új lagosi nagykövetét,
aki a közeljövőben utazik állomáshelyére.

x x x

péter jános külügyminiszter bemutatkozó látogatáson fogad-
ta dr.edward ilmot blydent, a sierra leonei köztársaság első ma-
gyarországi nagykövetét, aki a közeljövőben adja át megbízólevelét.

x x x

fock jenő, a minisztertanács elnöke és apró antal, az or-
szággyűlés elnöke szerdán bemutatkozó látogatáson fogadta gul-
hassan khan-t, a pakisztáni iszlám köztársaság magyarországi nagy-
követét. /mti/

17.13/bzs

- 52 -

ke 1820

bb 63. a magyar pedagógiai társaság központi nemzetiségi szak-
osztályának alakuló ülése baján

vid/fm bzs la

1972. december 6.

több hónapos előkészítő munka után megalakult a magyar
pedagógiai társaság nemzetiségi pedagógiai szakosztálya. az ala-
kuló ülést szerdán tartották meg baján, a tanítóképző intézet
disztermében. dr.szvétek sándor, a társaság megyei tagozatának
elnöke köszöntötte a megjelenteket, majd dr.fekete bertalan, az
előkészítő bizottság elnöke előterjesztette a bizottság jelenté-
sét. a nemzetiségi pedagógiai szakosztály céljairól dr. simon
gyula, a magyar pedagógiai társaság főtitkára beszélt. többek
között elmondta, hogy a társaság fennállása óta elsőként meg-
szervezett központi nemzetiségi szakosztály bács-kiskun megyei
kezdemenyezésre jött létre. legfőbb feladata lesz, hogy segít-
se elméletileg és gyakorlatilag a nemzetiségi iskolai oktatás-
nevelés fejlesztését.

ezt követően kimondta megalakulását a társaság nemzeti-
iségi-pedagógiai szakosztálya, amely a magyarországi délszláv,
német, szlovák, román nemzetiségi iskolák kiváló pedagógusait
tömöríti. a bajai székhellyel működő szakosztály 55 alapító tag-
ja különböző szakmai csoportokban tevékenykedik majd. a felszó-
laló pedagógusok hangoztatták: a nemzetiségi szakosztály megal-
akulása társadalmi szükséglet és mélységes humanizmust tükröz.
a művelődésügyi minisztérium, a megyei pártbizottság és a me-
gyei tanács jelenlévő képviselői messzemenő támogatásról biz-
tosították a nemzetiségi oktatásügy új társadalmi szervét.

a nemzetiségi pedagógiai szakosztály végül megválasz-
totta tisztségviselőit. elnöke dr.vargha károly, a pécsi ta-
nárképző főiskola nemzetiségi német tanszékvezető tanára, társ-
elnökei dr.drahos ágoston, a szegedi tanárképző főiskola nem-
zetiségi szlovák tanszékének docense és budai jános, a gyulai
román gimnázium igazgatója lett. a szakosztály titkárává dr.fekete
bertalant, a művelődésügyi minisztérium nemzetiségi osztályá-
nak országos délszláv vezető szakfelügyelőjét, jegyzőjévé gasz-
ner istvánnét, a bajai tanítóképző intézet német nemzetiségi
tagozatának vezetőjét választották.

az alakuló ülés dr.vargha károlynak, a nemzetiségi
szakcsoport elnökének zárszavával ért véget. /mti/

17.36/bzs

- 53 -

ke 1820

bb 64. vályi péter a külkereskedelmi minisztériumban

sl/gk ie bzs la

1972. december 6.

vályi péter, a minisztertanács elnökhelyettese szerdán a külkereskedelmi minisztériumban megbeszélést folytatott a minisztérium vezetőivel és pártaktivájával időszerű gazdasági kérdésekről, valamint a külkereskedelem aktuális feladatairól.

tájékoztatójában kiemelte, hogy a külkereskedelem jelentős eredményeket ért el az utóbbi esztendőben. jelenleg legfontosabb közös feladat a központi bizottság ülésén hozott határozatok végrehajtása. szólt a minisztérium irányítási munkájának továbbfejlesztéséről, a külkereskedelem feladatairól, kiemelve a vállalati gazdálkodás hatékonyságának növelését segítő intézkedések fontosságát. ezután vályi péter kérdésekre válaszolt.
/mti/

--

bb 65. magyar csillagászati távcső kubának

1 hz/gk ie bzs la

1972. december 6.

a magyar tudományos akadémia konkoly thege uti csillagvizsgáló intézetében szerdán átadták a kubai tudományos akadémiának adományozott csillagászati távcsövet. a 25 centiméteres tükrös teleszkópot ronaldo alvarez, a kubai tudományos akadémia elnökhelyettese vette át. az ugynevezett multiplierrel főszerelt távcsővel a változó fényű csillagok vizsgálhatók. az értékes csillagászati eszközt havanna közelében állítják majd fel, és-tervbe vették, hogy a rajta végzett mérések eredményeit egyeztetik a legújabb magyar eredményekkel. /mti/

--

bb 66. belföldi híreink jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig:

bzs la

1972. december 6.

34. megyei tanácsi vezetők
 35. petőfi válogatás lengyelországban
 36. finn fogadás
 37. házasságkötő terem
 38. tanácskozás a szociális gondozásról
 39. diákköri konferencia
 40. ünnepség nyíregyházán
- /folyt. köv./
17.45/bzs

- 54 -

ke 1830

bb 66. /belföldi hírejegyzék 1. folyt./bzs

41. 80 éves a csepel vas- és fémművek
 42. átadta megbízólevelét a Libiai nagykövet
 43. viznívó alatti szén
 44. magyar automatika család
 45. ifjúság és színház kapcsolata
 46. dr.olajos józsef berlinbe utazott
 47. komputeres orvosi diagnosztika
 48. áfész-fiatalok tanácskozása
 49. elhunyt özv. ries istvánné
 50. kulturális bizottság ülése
 51. megyei képviselőcsoportok ülései
 52. fotóművészeti kiállítás
 53. szociális és egészségügyi bizottság ülése
 54. fővárosi tanács vb
 55. nemes dezső látogatása csongrádban
 56. elhunyt jelinek ferencné
 57. szlovák színházi delegáció
 58. mentelmi bizottság ülése
 59. magyar-Lengyel barátsági nap
 60. kifizették az ötös találatot
 61. üzletek ünnepi nyitvatartása
 62. diplomáciai hírek
 63. pedagógiai társaság nemzetiségi szakosztálya
 64. vályi péter a külkereskedelmi minisztériumban
 65. magyar csillagászati távcső kubának
 66. hírejegyzék
- /mti/

--

bb 67. tanácskozás az ifjúság kulturális kedvezményeinek alapelveiről és rendszeréről

t ró/pá zs bzs la

1972. december 6.

szerdán az édosz székházban az országos ifjúságpolitikai és oktatási tanács, valamint a magyar kommunista ifjúsági szövetség központi bizottsága rendezésében ifjúsági klubvezetők, közművelődési intézmények, művelődési házak vezetői és népművelők tanácskoztak a minisztertanács 1972. június 5-i „az ifjúság kulturális ellátottságának helyzetéről, „szóló határozatának végrehajtásával kapcsolatos feladatokról. az egésznapos értekezleten résztvett molnár ferenc, az mszmp központi bizottságának osztályvezető-helyettese és borbély jános, a kisz központi bizottságának titkára.
/folyt. köv./
17.48/bzs

- 55 -

ke 1830

:bb 67. /tanácskozás az ifjúság ... 1. folyt./bzs

az ifjúság kulturális kedvezményeinek alapelveiről és rendszeréről született oiot állásfoglalás nyomán nádor györgy, az országos ifjúságpolitikai és oktatási tanács titkára tartott referátumot. hangsúlyozta, hogy az ifjúság kulturális kedvezményezése során elsősorban azokat az alkotásokat, tevékenységi formákat támogatják majd, amelyek különösen hozzásegítenek az ifjúság szocialista szellemű kulturális neveléséhez, ahhoz, hogy a fiatalok mind szélesebb rétegei támasszanak igényt az önművelésre, a kulturális értékek megismerésére. elsősorban az önálló keresettel nem rendelkező fiatalok, diákok -főként fizikai dolgozók gyermekei - és pályakezdő munkásfiatalok részesülnek majd támogatásban oly módon, hogy a kedvezményeket általában az ifjúsági klubokon keresztül kapják meg.

a kulturális kedvezmények pénzügyi forrása a kulturális intézmények és vállalatok költségvetésében, illetve tervében biztosított eszközök mellett az oiot központi ifjúságpolitikai alapja és a művelődésügyi minisztérium kulturális alapja, valamint a megyei, fővárosi, kerületi és nagyközségi ifjúságpolitikai célokat szolgáló pénzeszközök.

a központi alapokból biztosított kedvezmények igénybevételére és elszámolására általában speciális oiot ifjúsági bérleteket és pénzhelyettesítő utalványokat bocsátanak ki. ezek szétszétjáról a megyei tanácsok a megyei kisz bizottsággal közösen gondoskodnak. a helyi ifjúságpolitikai alapok kulturális támogatása elsősorban az ifjúsági klubok tagjai számára biztosít majd kedvezményeket a közművelődési intézmények rendezvényeinek látogatása során. kedvezményesen járhatnak majd a diákok színházba, moziba, de hozzájárulást kapnak a zenei rendezvények és az opera-előadások látogatásához is. a muzeum- és tárlatlátogatás díjtalaná tétele mellett igen jelentős az az ugynevezett saját könyvtár akció, amely elsősorban az alacsony keresettel rendelkező, fizikai dolgozó szülők gyermekei számára biztosít kedvezményt az egyéni könyvtár alapjainak lerakásához, 30-40 százalékos hozzájárulással.

nádor györgy szólott az ifjúsági klubok most kibocsátott működési irányelveiről is, amelyek a körülbelül 5000 klub működésére vonatkoznak. az ifjúsági klubok programjaikat a klubtagság öntevékenységgel és aktív közreműködésével alakítják ki, valósítják meg./mti/

17.56/bzs

1130

- 56 -

bb 68. erdei ferenc emlékülés

t ms/gg bzs la

1972. december 6.

szerdán a magyar tudományos akadémia disztermében rendezett ülésen emlékeztek meg erdei ferencről, a magyar politikai és tudományos élet tavaly elveszített nagy egyéniségéről, az akadémia elhunyt főtitkáráról.

az emlékülésen részt vett kállai gyula és nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, dr.beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, valamint a társadalmi és a tudományos élet sok más ismert személyisége, jelen volt az elhunyt özvegye, erdei ferencné, majláth jolán, és testvéröccse, erdei sándor is.

erdey-gruz tiber, a magyar tudományos akadémia elnöke megnyitó szavaiban kiemelte:

- tudósok, barátok, tisztelők és tanítványok jöttünk össze, hogy áldozzunk e nagy férfiú emlékének. az akadémia különösen alkalmas hely erre a megemlékezésre, hiszen erdei ferencnek, mint az akadémia főtitkárának nagy szerepe volt a magyar tudományos akadémia jelenlegi működési formájának kialakításában, tudomáspolitikánk irányelveinek kidolgozásában. mélységes megilletődéssel gondolunk személyére. halála nemcsak barátait, ismerőseit, tisztelőit rázta meg, hanem az ország számára is súlyos esemény volt, hiszen sok elgondolás, kezdeményezés szállt vele sirba, nem juthatott el a megvalósuláshoz.

ezután annak a négy akadémiai tudományos osztálynak képviselői méltatták erdei ferenc, az ember és tudós egyéniségét, gazdag életművét, amelynek területét munkásságával gazdagította. elsőnek ortutay gyula akadémikus emlékezett erdei ferenc, a politikus, a kutató és író ifjúkoráról, pályakezdéséről, sokoldalú felkészüléséről. ember győző akadémikus az erdei életműnek a történelemhez fűződő kapcsolataira mutatott rá és hangsúlyozta: erdei ferenc nem volt ugyan történész, de könyvei egyben történelmi művek is, a történészek számára is sokat mond bennük.

/folyt. köv./

18.36/bzs

Ac 840

- 57 -

bb 68. /erdei ferenc ... 1. folyt./bzs

erdei ferenc pályájának egyik legjelentősebb oldaláról, agrárpolitikai tevékenységéről jánossy andor akadémikus adott jellemzést. az ötvenes évek kezdetén, földművelésügyi miniszter korában erdei ferenc vállalta a felelősséget a mezőgazdaság szocialista átalakításáért. egyik zászlóvivője volt a mezőgazdaság gyors technikai fellendítésének, a falvak és tanyák civilizációjának, a népfront-politikának és mindenekelőtt a munkás-paraszt szövetségnek.

végül bognár józsef akadémikus, a közgazdász és szociológus erdei ferenc alakját mintázta meg, akinek igen nagyok az érdemei abban, hogy rendezést nyertek a szövetkezetek körüli vitatott kérdések. talán legfőbb jellemzője azonban a hűség volt a közösséghez, amelyből vétetett. az egykori fiatal falukutató, aki sok tudóstársával együtt az egész magyar tudományos élet átszervezésére vállalkozott, lankadatlanul dolgozott ebben az irányban, de közben makó városrendezési és közművelődési tervei is foglalkoztatták. életműve együtt él velünk, itt van az akadémia falai között is, és segít bennünket, amikor a magyar tudomány racionális fejlesztésének hatékonyabb utjait keressük.

az emlékülés erdey-gruz tibor elnöki zárószavaival végződött. /mti/

..

bb 69. ünnepélyes kapcsolás - magyarországon a mecseki tv-torony kapott elsőként diszvilágítást

vid/fm bzs la

1972. december 6.

sikeressé próbászorozat után, szerdán este üzembehelyezték a csaknem 200 méter magas mecseki tv-torony diszvilágítását. megvalósítása hazai viszonylatban úttörő kezdeményezés, s az első objektum, amely pécs tanácsa és a déldunántúli áramszolgáltató vállalat együttműködési megállapodás alapján létesült.

wieder béla, pécs megyei város tanácselnöke ünnepélyes külsőségek között kapcsolta be az elektromos berendezést, mire a reflektorok özöne gyúlt ki és öltöztette fényárba a misina-tetőn álló impozáns építményt. összesen 132 izzólámpás és jódlámpás fényszórót helyeztek el, részben a földön, a torony körül, többségét azonban az erkélyek peremén. a fény és az árnyékok váltakozása hangsúlyozottan kiemeli a torony építészeti vonásait. összhatásában a mecsekaljai város esti képének jellegzetes, szép színtöltője lett. a világítás teljesítménye 90 kilowatt, négyszerese annak, mint amennyivel pécs központját, a széchenyi-teret világítják meg.

a diszvilágítást a dédász kollektívája tervezte és készítette. /mti/

18.40/bzs

He 1841

.. - 58 -

bb 70. hazaérkezett a magyar állami hangverseny-zenekar

i ró/fk bzs la

1972. december 6.

közel másfél hónapos egyesült államokbeli turnéről érkezett haza a magyar állami hangverseny-zenekar, amely első ízben vendégszerepelt az usa-ban. huszonét városban 29 koncertet adtak, műsorokról, a koncertek fogadtatásáról ferencsik jános, kossuth-dijas karmester nyilatkozott az mti munkatársának:

- bemutatkozásunk szerencsés volt, nem méltatlan folytatása a rádiózenekar tavalyi sikereinek. a műsor összeállításánál alapvető célul tűztük ki a két nagy mester, bartók és kodály munkásságának ismertetését. örömmel mondhatom, hogy nagy zeneköltőinket nem kellett felfedeztetnünk az amerikai közönséggel, bár néhány zenemű tolmácsolásával - úgy hiszem - teljesebbé tettük a róluk kialakított képet. feltűnő sikert aratott mindenütt bartók a csodálatos mandarin szvitje, hegedüversenye, kovács dénes és iii. zongoraversenye, lantos istván tolmácsolásában.

- nagy súlyt helyeztünk kodály zoltán művészetének megszólaltatására, s például a páva-variációk és a galántai táncok igen szép fogadtatásban részesültek. /mti/

..

bb 74. időjárásjelentés

gg bzs la

1972. december 6.

a meteorológiai intézet jelenti december 6-én, szerdán este 19 órakor:

enyhe, párás, ködös idő

várható időjárás csütörtök estig: időnként megnövekvő felhőzet, eső nélkül. mérsékelt, változó irányú szél. enyhe, párás, főként a reggeli órákban ködös idő.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 10 fok körül, a tartósan ködös helyeken 5 fok alatt. /mti/

..

18.46/bzs

He 1841

- 59 -

bb 72. tenervonat és villamos karambolja a fehérvári uton

i ms/gg bzs la

1972. december 6.

Szerdán délután egy órakor a fehérvári ut és az andor utca kereszteződésében az iparvágányon haladó tenervonat beleütközött egy 43-as villamos pótkocsijába, és felborította. az összeütközés következtében csaba ernőné 62 éves maglódi nyugdíjas életét vesztette. a mentők három sérültet a helyszínen részesítettek első segélyben, öt könnyű sérültet pedig rendelőintézetbe szállítottak. /mti/

--

bb 73. dr. ajtai miklós hazaérkezett varsóból

t bé/gg/ny la

1972. december 6.

Szerdán este hazaérkezett varsóból dr. ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke, aki Jan Kaczmarek, lengyel felsőoktatási tudományos és műszaki miniszter meghívására tartózkodott a lengyel fővárosban és a műszaki-tudományos együttműködésről tárgyalt. fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, dr. bartos istván, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnökhelyettese. ott volt Jerzy Zielinski, a budapesti lengyel nagykövetség tanácsosa.

Dr. ajtai miklós megérkezésekor a repülőtéren az mti munkatársának kérésére a lengyelországi tanácskozások tapasztalatairól és az együttműködés új lehetőségeiről beszélt. elmondotta: a megbeszélés a tudományos együttműködés teljes területét érintette, tehát nemcsak azt, ami a két minisztériumhoz tartozik, hanem áttekintették a különböző termelő minisztériumok és más szervek munkáját is. sikerült konkrét megállapodásokat is kötni, így például a számítógéptechnika felhasználása területén. megállapodtak, hogy tapasztalatcseréket szerveznek és közös munkát végeznek a számítástechnika alkalmazásában. távlati tudományos prognózisokat fognak kicserélni, amelyeket lengyel vagy magyar szakemberek dolgoztak ki. megállapodtak a következő öt év legfontosabb tudományos kutatási kérdéseinek egyeztetésében. az egyeztetés alapján új utakat fognak kijelölni az együttműködésben. az akadémiák is megállapodtak a kutatóeszközök, műszerek és berendezések kölcsönös felhasználásában, cseréjében és a gyártásban való együttműködésben.

/folyt köv/

22.20/ny

-60-

bb 73. / dr. ajtai miklós...folyt/ny

Dr. ajtai miklós elmondotta, hogy számos együttműködési lehetőség látnak a természet- és a társadalomtudományok terén is. a társadalomtudományokban, filozófiában, szociológiában, történelemtudományban számos olyan új irányzatot, módszert tanulmányozhatott Lengyelországba, amelyek alkalmazásával együtt dolgozhatnak, kutathatnak a magyar és a lengyel szakemberek.

- a megállapodás eredményeként több szerv felveszi egymással a kontaktust. az akadémiai műszerek cseréjéről, kölcsönzéséről a tárgyalások már megindultak, - fejezte be nyilatkozatát a miniszterelnökhelyettes. /mti/

--

bb 74. belföldi hirjegyzék 18.00 órától zárásig

ny la

1972. december 6.

- 67. oiot - kisz
- 68. erdei emlékülés
- 69. tv torony diszkivilágítása
- 70. hazaérkezett az áh
- 71. időjárásjelentés
- 72. karambol
- 73. dr. ajtai miklós
- 74. hirjegyzék. /mti/

22.25/ny

--
-61-

v e g e .